

Компании и пазари ▶ 12-13

Сделки с фиксирана доходност раздвижват пазара на търговски имоти

Новини ▶ 8-9

Седмица преди втория тур Тотю Младенов обеща увеличение на минималната заплата

Пари

pari.bg

Вторник

25 октомври 2011, брой 201 (5261)

USD/BGN: 1.41154
▼ -0.42%
Българска народна банка

EUR/USD: 1.38560
▲ +0.42%
Българска народна банка

Sofix: 344.37
▲ +0.25%
Българска фондова борса

BG40: 113.88
▲ +0.18%
Българска фондова борса

цена 1.50 лева
9 770861 560012 >

ЖАЛОСЪТ

НОВИЯТ ИЗБОРЕН РЕД

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Едва ли ще бъде пресилено, ако констатираме, че това бяха най-лошо организирани избори в новата история на България ▶ 4-5

Компании ▶ 11

След затварянето на "Кремиковци" износът на скрап е скочил с 86%

Компании ▶ 15

Руанайр иска да купи още 300 самолета

Нискотарифната компания води преговори с американски, китайски и руски самолетостроители

Образование ▶ 22-23

Германия и Англия привличат най-много българските студенти

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Кристина Фернадес

Левоцентристкия президент на Аржентина Кристина Фернадес де Кирхнер утвържи забележителна победа на президентските избори в неделя. При преброяени над 90% от гласовете тя получава близо 54%, с 36 процентни пункта повече от най-близкия ѝ съперник Хермес Бинер. Нито един лидер на Аржентина не е постигнал толкова убедителна победа през последните 38 години.

Губец
Джулиан Асанж

Сайтът WikiLeaks спира да публикува секретни дипломатически грами и документи и ще се бори с финансовата блокада и чрез набиране на нови средства. Това каза основателят на сайта Джулиан Асанж. Заради наложената финансова блокада от Bank of America, Visa, Mastercard и системи за разплащания PayPal и Western Union приходите на WikiLeaks се топят. Именно те носят 95% от приходите на сайта.

Мнения

► **По темата: Европейските лидери обсъждат мерки срещу кризата**
► Същите глупци се събираха и преди 2 години, ефектът е 0, но тогава изляха пак милиарди в банките, пеликаните си напълниха гущите и сега отново ли? След година пак ще е същото.

xcdr

► **По темата: Част от запорирани активисти вече не са собственост на "Медийна група България"**
► Всяко действие има равно по сила противодействие - и Хр. Грозев не трябва да се учудва. Но все пак с изричките си по време на изборите за малко да destabilизира държавата.

Мария

Коментар

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

На крачка от пълното отвращение

“Скъсах ме от проверки. Казали им, че няма пари за пенсии и трябва да глобят наред, всеки ден са ми на главата.” Така един собственик на дребен бизнес ми описа позната на много други хора ситуация. “Затова реших да гласувам протестно. Обаче отскоро съм на този адрес и всички съседни са в нашето училище, а ние се оказа, че сме чак в другия квартал.” Моят познат отишъл до другия квартал, намерил вярното училище, където го посрещнала опашка от 30-ина души. Разминал се с мъж, който вече е гласувал и който го предупредил да си отдели поне 50 минути за чакане. Моят познат обаче работи и в неделя, затова решил да се върне по-късно. По-късно обаче вече било късно. Към 18 ч опашката била още по-голяма, а той нито знаел, че ЦИК ще удължат изборния ден, нито имал желание да изгуби

Иван Бедров
ivan.bedrov@pari.bg

”Трудно е да си представим, че хаосът на изборите е бил планиран от един човек на едно място. Но много хора се постаряха в тази посока

още час и половина от деня си. И не гласувал.

Това, че конкретно моят познат е искал да гласува протестно, не е най-важното. Със сигурност има хора, които са искали да подкрепят управляващите, но не са успели, защото гласуването тази година се оказа ужасно трудно нещо. И никой разумен човек не може да се заблуждава, че когато нещо е трудно, гражданите ще се втурнат да жертват време и нерви - само и само да го направят. Същото е и с данъците - когато данъчната система плаши със сложността си, тогава повече хора предпочитат да похарчат малко време и средства, за да избегнат плащането на данъци. Когато гласуването плаши с трудността, тогава повече хора ще предпочетат да не харчат изобщо време и нерви и изобщо да не отидат да гласуват. Ще видите в неделя.

Всъщност сравнението между данъците и гласуването изобщо не е уместно. При данъците приемаме, че управляващите имат интерес колкото може повече хора да платят колкото може повече данъци. Докато случилото се по време и след изборния ден не ни прави много уверени, че управляващите искат повече хора да упражнят конституционното си право на глас. Изглежда така, все едно не искат. Липсата на смислена кампания, ясни позиции от кандидатите и сблъсък на визии за България отказа немалко мислещи и активни хора от гласуване. Хаосът ще откаже още сериозна част от онова малцинство, което движи държавата напред. Иначе сме свикнали да казваме, че живеем в представителна демокрация. Демокрация може все още да има, но тя става все по-малко представителна. □

pari.bg Топ 3

1 Жертвите на земетресението в Турция надхвърлиха 200 души. Според премиера Ердоган страната ще се справи с бедствието без чуждестранна помощ.

2 Галерия: Избори 2011. Как премина нощта след изборите - в снимки.

3 Европейските лидери обсъждат мерки срещу кризата. Окончателното решение как да се избегне финансова катастрофа се очаква в сряда.

НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК

WWW.PARI.BG

УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161

София 1202

e-mail: business@pari.bg

информация: 4395800

Издава

Икономедиа АД

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

ВИЗУАЛЕН РЕДАКТОР И РЕДАКТОР ПРИЛОЖЕНИЯ
Альбена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филипа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg

Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395846
ani.kodzhaivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Елина ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Филип БУРОВ - 4395857
flip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg

Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Ивана ПЕТРОВА - 4395818
ivana.petrova@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395896
plamen.dimitrov@pari.bg
Кина ДРАГНЕВА - 4395875
kina.dragneva@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395871
teodora.mousseva@pari.bg
Златина ДИМИТРОВА - 4395845
zlatina.dimitrova@pari.bg
Владислав РАШКОВ - 4395845
vladislav.rashkov@pari.bg

Илия ТЕМЕЛКОВ - 4395877
ilia.temelkov@pari.bg
Ангел СИМИТЧИЕВ - 4395865
angel.simitchiev@pari.bg

УЕБ РЕДАКТОРИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТООТДЕЛ
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg

Емилия КОСТАДИНОВА
Боби ТОШЕВ - 4395879

ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ
Мая ПИСАРСКА - 4395882
maia.pisarska@pari.bg

Вихър ЛАСКОВ
Красимира МИТЕВА
Ева КОЙЧЕВА
Светла ИВАНОВА
Стела МИХОВА

РЕКЛАМА
4395872, 4395822, 4395827,
4395847, 4395856
ФАКС: 4395826

АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 4395831, 4395853
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815

ПЕЧАТ:
ПЕЧАТНИЦА СОФИЯ ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

„Нужен ни е „енергиен Шенген“, който да осигури общи правила за достъп на страни извън общността до европейските енергийни пазари

► Трайчо Трайков, енергиен министър

Число на деня

130

► гуши са били арестувани по време на демонстрациите „Окупирай Чикаго“. Те са част от световната вълна, започнала с „Окупирай Уолстрийт“

Гост-коментатор

От други свят съм аз - не си виновна ти

Иван Стамболов
sulla.bg

„За мен резултатите от вчерашните избори са необясними... Или е извършена чудовищна манипулация, или политическото представителство на нацията се разминава драматично с нейното политическо мислене

Не мога да разбера - аз имам много приятели, познавам много хора и с много хора се виждам всеки ден. И никой от тях не е гласувал така, както показаха резултатите от първия тур на изборите в неделя. Никой не каза, че ще подкрепи Фандъкова за кмет на София, и никой не каза, че ще подкрепи Плевнелиев за президент на България, с изключение на един ревностен костовист, който наскоро стана държавен чиновник. А това наистина са толкова много хора, че спокойно могат да бъдат наречени представителни за нагласите на една определена обществена прослойка. Като към това прибавя и мнението на хилядите си приятели и читатели в интернет, които споделят, че ще гласуват по начин, който няма нищо общо с резултатите от паралелните преброявания, наистина се получава извадка, по-голяма от тази, с която работят социологическите агенции. Вероятно живея в някакъв паралелен свят или поне гласувам в него, без гласуването ми да има никакви последици в този свят, в който си мисля, че живея. За мен резултатите от вчерашните избори са необясними, толкова се разминават с очакванията ми, че не ми остава нищо друго, освен да предположа едно от следните две неща - или с изборите е извършена чудовищна манипулация, граничеща по мащабите си с държавен преврат, или политическото представителство на нацията се разминава драматично с нейното политическо мислене.

В подкрепа на първото подозрение днес бях удостоен с интересна клюка. Според изтъкнат член на кръга „Монтерей“ изборната картина е скицирана в резултатите от екзитполовете, а хаосът при същинското преброяване на гласовете е провокиран нарочно, за да може на спокойствие да бъде изпълнена тази скица с маслени бои върху платно. Тоест идеята е договорените с агенциите резултати от предварителните преброявания, за които никой не носи никаква отговорност, да се претворят 1:1 в официалните резултати от „реалното“ преброяване. Водещ сюжет в тази скица било изискването Йорданка Фандъкова да победи на първи тур, защото няма да намери сили да издържи още една седмица предизборна борба. Но дори това да не е вярно, дори да е бълнуване на болни конспиратори, процедурата беше толкова мърлява, толкова опорочена, толкова възмутително беше безогледното пренебрегване

на часовите граници на изборния ден, толкова безумна беше технологията на самото гласуване, която създаде опашки като при 90% избирателна активност, а не под 50%, както всъщност май ще се окаже, че наистина всеки участник в изборите има пълното основание да поиска тяхното касиране. Като към това прибавим и скандала членове на избирателни комисии призори да се прибират у дома (или кой знае къде) с чували бюлетини, които избирателната комисия не е успяла или не е пожелала да приеме през цялата нощ, наистина мисля, че ако не законността, поне правилността на тези избори е под голям въпрос.

Що се отнася до втората хипотеза - тази, според която политическото представителство в България е станало абсолютно неадекватно спрямо действителността, в нейна подкрепа също има доста сериозни аргументи. Така наречените десни избиратели все още не са нищо повече от антикомунистически и антисоциалистически настроени хора. По своята същност, по своята икономическа и социална идентичност те са всякакви. „Десни“ ги прави само възмущението от далаверите на социалистическата партия и нейните олигарси. Тяхната безпътница се обуславя от отсъствието на автентичен десен субект, поддържано както извън „автентичната“ десница, така и вътре в нея. Затова тези хора гласуват по най-различни начини: или за ГЕРБ, която партия полага сериозни усилия да ги убеди, че е „дясна“ алтернатива на социалистите, или за социалистите, защото са разбрали, че ГЕРБ не само не е „дясна“ алтернатива на нищо, ами е клика на децата на служителите в обслужващите ЦК на БКП структури, или пък за разни маргинали като мимолетно нашумели рокизпълнители, или пък псевдонационалисти, престъпно поддържани кой знае от кого, само и само да компрометират националистическата идея.

Кое от двете да е вярно, резултатът е един и същ - в България се случват неща, които не можем да предвидим, а това е обезпокоително. И макар че Картаген в онзи вид, в който го дефинирахме преди повече от половин година, вече не съществува, той трябва да бъде разрушен, защото винаги ще има по някой Картаген, който ще застава нагло с шарени шалвари на пътя на истината и почтеността.

Авторът е рекламен консултант

Нов данък

Икономическото министерство предлага сезонен данък за хотелите

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Промяната ще заsegне хотелиерите, които не работят целогодишно

Сезонен туристически данък за хотелите, които не работят целогодишно, предлага Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Промяната е заложена в новия Закон за туризма, който трябва да бъде гласуван в началото на следващата година, съобщиха БТВ. Автор на промените е икономическото министерство, което обаче вече изрази опасения, че новият сезонен данък може да се превърне в законова вратичка и някои хотелиери да скъсват умишлено сезона си, за да плащат по-малко

данъци.

В момента - целогодишен данък

В момента данъкът в селския и алтернативния туризъм е минимум 30% върху заетостта на базата на хотела. Те обаче успяват да запълнят едва 10-15%. Предложеният сезонен налог позволява тези хотелиери да обявяват пред общината и данъчните период, през който сезонният им обект няма да работи, и през това време да не им се начислява данък.

Съмнения за злоупотреби

Именно това поражда съмнения за злоупотреби и умишлено съкращаване на сезона. Според Национал-

ния борд по туризъм обаче става дума за възможност за облекчаване на бизнеса, който ще има ползи и ще мултиплицира този положителен ефект, а няма да използва промяната като вратичка.

След приемането на новия Закон за туризма България ще бъде разделена на туристически райони. В нормативния документ са разписани също по-високи прагове за обезщетяване чрез застраховката „отговорност на туроператор“. Данните за лятото тази година показват ръст на туризма у нас, като през август страната ни е била избрана за почивка от 5% повече чуждестранни туристи. Приходите пък за същия месец са се увеличили с 5.2%. □

В броя четете още

Тенденции ► 18

Скандали в европейското семейство

Никола Саркози поиска Дейвид Камерън да не се меси в решенията на еврозоната

Технологии ► 19

ФБР разследва Olympus заради платена рекордна комисиона на консултанти

Хаосът- новият изборен ред

Едва ли ще е пресилено, ако кажем, че това бяха най-лошо организирани избори в новата история на България

Тотален провал с организацията на изборите - и в целия период на подготовка, и по време на изборния ден, и най-вече след обявяването на края му. Тази диагноза за работата на Централната избирателна комисия (ЦИК) и общинските избирателни комисии бе поставена както от отделни граждани и неправителствени организации, така и от почти всички основни участници в изборите. Без управляващата партия, разбира се. Според изказвания на представители на ГЕРБ изборите са организирани много добре. За друго говореха обаче многобройните сигнали и репортажите на медиите.

Кошмарна нощ

Най-обезпокоителна бе картината в малките часове на нощта в неделя срещу понеделник при предаването на изборните протоколи в Общинската избирателна комисия в София, която се помещава в столичната зала "Универсиада". Там представителите на комисията чакаха с часове реда си. Залата бе отцепена от полиция и медиите не бяха допускани вътре. Въпреки това камерите успяха да запечатат кръсъщи и истерии, истории за припаднали граждани и дори случаи на хора, които се отказваха да чакат и тръгнаха за домовете си с протоколите и чувалите с бюлетините.

Ани Коджаиванова
ani.kodzhaiwanova@pari.bg

Нещо, което е напълно недопустимо и компрометиращо вота.

Други представители на изборните комисии разказаха как са били блокирани в самите комисии до 3 часа сутринта в понеделник, когато са били извозени за предаване на протоколите.

"Отцепване" на проблема

Хаосът и предаването на бюлетините продължиха и в понеделник. Полицията бе отцепила целия район около зала "Универсиада" и не допускаше дори журналисти в широкия периметър. Отклонено бе и движението, дори градският транспорт пропускаше спирките в района. Макар и в София неразборията да беше най-голяма, подобна картина имаше и в други градове, например в Бургас.

"Изборният кодекс предвижда процедура по предаването на изборните книги и документи. Тя трябва да бъде съблюдана. Членовете на секционните комисии имат

своите отговорности и те трябва да предадат тези протоколи", коментира говорителят на ЦИК Ралица Негенцова. Тя обаче така и не обясни защо въпреки това се стигна до подобен хаос, който бе наречен безпрецедентен от дългогодишни участници в секционните комисии.

100% грешки

Обяснението за бавните процедури на представителите на общинските комисии бяха големият брой документи и фактът, че те масово са били пълни с технически грешки в цялата страна.

Общинската избирателна комисия в София съобщи, че грешки има в над 80% от протоколите.

От Институт "Отворено общество" пък съобщи, че нарушения в изборния ден са регистрирани в 44% от секциите, а броят им в София е изключително голям. Макар и повечето да са дребни, има и немалко сериозни сигнали и е редно на места вотът да се касира, обявиха от организацията.

На този фон не е учудващо и че партии и формации поискаха или обмислят да поискат касация на вота. Веднага след края на изборния ден това направиха "Зелените", а покъсно и БСП, СДС, РЗС и цялостно на Алексей Петров обявиха, че обмислят тази стъпка.

Груби нарушения

През целия изборен ден

80%

▶ от протоколите за гласуването в София са с технически грешки, съобщиха от ОИК в столицата

71.6%

▶ от всички регистрирани нарушения са организационни, слевани от незаконна реклама и агитация в изборния ден, сочат наблюденията на Институт "Отворено общество"

” В 44% от секциите в страната сме констатирани нарушения, като в София делът им е изключително висок, а концентрацията е най-голяма в Югозападна България. Институтът за трети път наблюдава избори, но за пръв път сме свидетели на толкова многобройни нарушения. Редно е на много места изборите да бъдат касирани

Алексей Пампоров,
ръководител на социологическия проучвания към Институт "Отворено общество"

медиите показваха опашки и горещи точки, в които стотици хора не успяха да стигнат до урните заради недостиг на време и лоша организация. Репортаж разкри и как в с. Тънково, Несебърско, служители на комисията са събирали личните карти и са записвали данните на стотици чакащи, които обаче впоследствие така и не са успели да гласуват. Какво се е случило с данните им и дали не е злоупотребено с тях, е въпрос без отговор.

За подобни случаи е докладвано и от други населени места.

Провал

Към целия този хаос се прибавят и проблемите по подготовката на изборите - липсата на прозрачност в ЦИК, съмнителните решения на централната и областните комисии по редица казуси с регистрацията на кандидати, забавянето на бюлетините и почти липсващата информационна кампания за гражда-

ните. Както и многобройните сигнали за купуване на гласове в цялата страна. Явление, срещу което не видяхме никаква система за противодействие от органите на реда или дори воля за справяне с проблема.

И макар че чуждестранните наблюдатели се изказаха по-скоро позитивно за проведените избори, няма да е пресилено, ако признаем, че това бяха може би най-лошо организирани избори в новата история на България. □

НЕДОВОЛНИ**Жалби и искане за анулиране на вота**

■ Всички опозиционни партии бяха единодушни, че това са най-лошо организирани избори в новата история на България.

■ Засега една партия - "Зелените", официално поиска вотът да бъде касиран, но същото обмисляха да направят и още поне четири други участници във вота - СДС, БСП, РЗС и щабът на Алексей Петров, макар и към момента да няма друго официално искане за касиране на вота. Причината са множеството нарушения при проведения вот.

■ Партия "Зелените" внесе искане в ЦИК за анулиране на резултатите от вота заради редица нарушения. В жалбата си "Зелените" посочват, че хартията за бюлетините е с по-ниското съдържание на целулоза и прозира. Според партията това е умишлено.

■ От предизборния щаб на БСП в София пък са изпратили жалба до Централната избирателна комисия (ЦИК) заради начина на организиране и провеждане на президентските и местните избори в столицата, което създавало реални предпоставки за опорочаване на изборите.

■ От БСП-София настояват за спешни решения и мерки за въвеждане на ред и организация от ОИК-София. Те съобщиха, че са получили над 100 сигнала за изборни нарушения. Те припомнят, че в хода на кампанията имаше над 250 жалби към ЦИК и над 150 до ВАС.

■ Немалко сигнали са подали от управляващата партия ГЕРБ. Засега оттам обаче нямат никакви претенции към организацията на вота.

■ "За повече от 100 общини имаме конкретни данни за подмяна на бюлетини. Такова опорочаване на вота за тези 22 години никога не си е позволявал да прави", коментира и лидерът на РЗС Яне Янев.

■ "Ако Росен Плевнелиев спечели изборите, в страната ще има предсрочни избори", заяви от своя страна Алексей Петров, издигнат от инициативен комитет.

► В понеделник представители на секционни комисии в София, които не са дочакали реда си в неделя вечер за отчет пред Общинската избирателна комисия и са се прибрали заедно с изборните протоколи и бюлетините, се върнаха да отчетат вота. Макар и подобна практика да е недопустима, тя стана факт за настоящите избори заради безпрецедентния хаос и бавните процедури

► След извънредно заседание на ЦИК в понеделник стана ясно, че е възможно част от бюлетините в София да се броят наново

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

Рекорден брой сгрешени протоколи в София

Масови технически грешки в документите били причината за бавното им обработване. Възможно е ново преброяване на част от бюлетините

В 80% от протоколите за гласуването в София са допуснати технически грешки, което е причина-

та за бавното обработване на документите, съобщи председателят на Общинската избирателна комисия в столицата (ОИК) Марина Белчева по повод хаоса при приемането на изборната документация от секционните комисии.

Ситуацията в София беше обсъдена на извънредно заседание на Цен-

тралната избирателна комисия (ЦИК). От него стана ясно, че е възможно да се наложи ново броене на голяма част от бюлетините в София.

Нямало опорочаване на вота

Марина Белчева от своя страна оправда високия брой допускани грешки с това, че се работи по

нова нормативна база и избори "три в едно". По думите ѝ вотът на софийци не е опорочен, тъй като грешките били изцяло технически и по никакъв начин не влияят на изборния резултат.

Тя допълни, че основната причина за бавното обработване са и множеството протоколи, които се попълват при тези избори - максимум четири на брой, тъй като в част от 1454-те секции в София се произвеждаха и избори за кмет на кметство.

Белчева обаче отка-

за да коментира дали причините за бавната обработка се дължат и на лоша организация от страна на комисията.

Твърде сложно

По-рано в понеделник пък секретарят на ОИК Диана Тонева обясни, че първите проверки на комисията в София са показали 100% сгрешени протоколи. Впоследствие грешките са били отстранени и протоколите са били потвърдени. И по нейните думи обаче тези грешки не можело да повлияят на изборните резултати. Въпреки това не е изключено да се стигне

до ново броене на бюлетините в София, стана ясно след заседанието.

Хаос при приемането на бюлетините имаше и в Бургас. Там също са регистрирани много грешки в протоколите от преброяването на бюлетините.

"Всичко беше твърде сложно организирано. Тази излишна бумажина, която се създаде, това влачене на чували беше абсолютно излишно. Повечето от членовете на СИК казаха, че се чувстват унижени от ситуацията, в която бяха поставени", каза още Диана Тонева. □

Чуждестранните наблюдатели бяха меки в оценките си за вота

Мисията на ОССЕ в България отчита добра атмосфера, но и неизпълнени изисквания. От ПАСЕ пък критикува медийното отразяване на изборите и дейността на ЦИК

”Изборите се проведоха в обстановка, която показва спазване на основните свободи, но постоянните и повсеместни твърдения за купуване на гласове подкопаха доверието в изборния процес

Вадим Жданович,
ръководител на мисията на ОССЕ

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Оценката за изборите на наблюдателите от Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) и Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ) в България е по-скоро положителна. Все пак от двете организации съобщиха, че трябва да се направят спешни реформи срещу купуването на гласове, дискриминацията на независимите кандидати и партийната обремененост на Централната избирателна комисия. В същото време организациите обърнаха внимание и на медийните проблеми - доминиращото отразяване на президентския предместния вот, както и проблемите, които създават платените публикации в медиите. Изненадващо, но двете организации дадоха добри оценки и за новия Изборен кодекс.

Пропуски

Предизборната кампания се проведе при атмосфера на зачитане на основните човешки права. Въпреки това са нужни допълнителни усилия за повишаване на честността и прозрачността на изборния процес. Това споделиха наблюдателите от ОССЕ.

Широко разпространените обвинения за купуване на гласове и фактът,

че практически цялото отразяване на предизборната кампания в медиите бе срещу заплащане, показват необходимостта от продължителна реформа, посочи ръководителят на мисията Вадим Жданович. От ОССЕ повдигнаха въпроса и за липсата на прозрачност в ЦИК.

ПАСЕ пък отчетоха и проблемът с огромните опашки в голяма част от населените места, които принудиха ЦИК да увеличи продължителността на изборния ден. Дейността на ЦИК всъщност беше основен обект на техните критики. „Комисията трябва да увеличи прозрачността на своите действия и съставът ѝ да гарантира общественото доверие в нейните действия. ЦИК трябва да бъде постоянен, независим и партийно необременен орган”, обяви Брайън Бинли, един от ръководителите на мисията.

Новият Изборен кодекс

Изненадващо за българските наблюдатели и ОССЕ, и ПАСЕ съобщиха, че новият Изборен кодекс дава добра основа за провеждане на демократични избори и е бил добре усвоен от администрацията. Тази констатация идва въпреки вътрешните за страната

”ЦИК трябва да увеличи прозрачността на своите действия и съставът ѝ да гарантира общественото доверие в нейните действия. Комисията трябва да бъде постоянен, независим и партийно необременен орган

Брайън Бинли,
ръководител на една от делегациите на ПАСЕ

наблюдения, според които именно новият кодекс създава хаос.

Въпреки това не са изпълнени редица изисквания на ОССЕ, казаха от

организацията. Изборният кодекс не уточнява какви са правата и задълженията на наблюдателите. Препоръките включват и достъп до информация на роден

език за малцинствените групи.

Според постановленията в страната обаче предизборната кампания трябва да се провежда на български език, а това поставя малцинствените групи в неравностойно положение. Критика има и към постановленията, свързани с финансирането на кампаниите.

Критика за медиите

От ПАСЕ критикува медийното представяне на изборите и дейността на ЦИК като основни проблеми на тазгодишната кампания. „По наши наблюдения

местните избори определено бяха засенчени от президентската надпревара”, сподели Микел Юками, ръководител на делегацията. Той допълни, че платеното отразяване на кампанията, особено в частните медии, е създавало неравнопоставена основа за кандидатите с по-ограничени финансови възможности. „Необходимо е достъпът до медиите да бъде драстично подобрен, за да се осигури еднакво медийно присъствие на всички претенденти”, казаха от организацията.

Златина Димитрова
Ангел Симитчиев

Търговията с гласове

ПАСЕ предлага програми срещу изборната търговия

► Наблюдателите на местните избори са констатирани множество сигнали за купуване на гласове и оказване на натиск върху гласоподавателите особено в по-малките населени места, коментираха от ПАСЕ.

► „Нужни са конкретни програми на местно равнище, за да се увеличи увереността в обществото, че местните власти са честно избрани”, обясни Микел Юками.

► Тези програми трябва да включват изложените на риск групи, които са склонни да продадат гласа си, както и онези, които са готови да го купят. Съществува и поле за усъвършенстване на ситуацията упражняване на натиск и климат на сплъщване особено в малките селски общности”, допълни той.

► От конгреса поеха отговорност да помогнат на България да се справи с тези проблеми.

Девет областни града избраха кметовете още на първи тур

По данни на ЦИК от обработените протоколи до късния следобед вчера стана ясно, че на балотаж в 12 града в страната отиват кандидати на ГЕРБ и БСП

Кандидат-президентската двойка на ГЕРБ Росен Плевнелиев и Маргарита Попова са получили 39.67% подкрепа, показаха данните на ЦИК вчера при обработени 57.32% изборни протоколи. Кандидатите на БСП Ивайло Калфин и Стефан Данаилов пък са получили 29.75% от гласовете на избирателите в неделя. Резултатите на Меглена Кунева и Любомир Христов показват 14.09% подкрепа.

С кметовете още на първи тур

Вчера следобед резултатите при различни проценти на обработените данни от ЦИК показваха, че 9 града в страната имат избран кмет още на първи тур. Така с нови-стари кметове осъмнаха София, Бургас, Добрич, Кърджали, Кюстендил, Монтана, Пазарджик и Шумен, а Габрово - с напълно нов. При 51.07% обработени данни от ЦИК обаче става ясно, че подкрепата за кмета на София Йорданка Фандъкова намалява, но въпреки това тя остава победител в надпреварата за кметския стол в столицата. Данните на ЦИК показват, че за дамата са гласували 52.81% от софиянци, докато подкрепата за нея при 36.63% от обработените протоколи е била 53.13%. Неин подгласник остава кандидат-кметът на БСП Георги Кадиев с 22.24%, а на трето място е избраникът на Синята коалиция Прошко Прошков с 12.18% подкрепа от софиянци.

С 53.96% подкрепа от гласоподавателите в града трети мандат като кмет на Кърджали получи издигнатият от ДПС Хасан Азис. Резултатите бяха оповестени вчера от ЦИК след 100% обработени протоколи. Първоначално очакванията на социолозите сочеха, че в Кърджали ще има балотаж.

И балотажът остава за....

Балотаж между кандидати за местна власт между представители на БСП и ГЕРБ следващата неделя ще има в 12 града в страната. Това са Сливен, Благоевград, Велико Търново, Видин, Враца, Перник, Разград, Смолян, Стара Загора, Търговище и Ямбол. Досегашният кмет на Сливен Йордан Лечков ще продължи битката в неделя с избраника на БСП Кольо Милев. При обработени 100 от общо 186 протокола на секционните избирателни комисии в града резултатите за Сливен показваха, че Милев има 28.72% подкрепа, а досегашният градоначалник Лечков - 26.30%.

В Благоевград пък резултатите показваха, че с 40.86% води издигнатият от ГЕРБ Атанас Камбитов. Той ще се бори срещу кандидата на червените Емил Костадинов, който получи 21.75% подкрепа от гласоподавателите. На балотаж отиват и досегашният кмет на Пловдив Славчо Атанасов (издигнат от партия ВМРО-НИЕ) и кандидатът на ГЕРБ Иван Тотев. При 82% обработени протоколи резултатите показваха 35.66% подкрепа за Тотев и 25.74% - за Атанасов. При 78% обработени от ЦИК данни стана ясно, че за кметското място във Варна ще се борят Кирил Йорданов (с 30.17% подкрепа) и Веселин Марешки, за когото на първи тур са гласували 18.53% от жителите на морската столица.

Елина Пулчева

ЗА ПРЕЗИДЕНТ

39.67%

Росен ПЛЕВНЕЛИЕВ

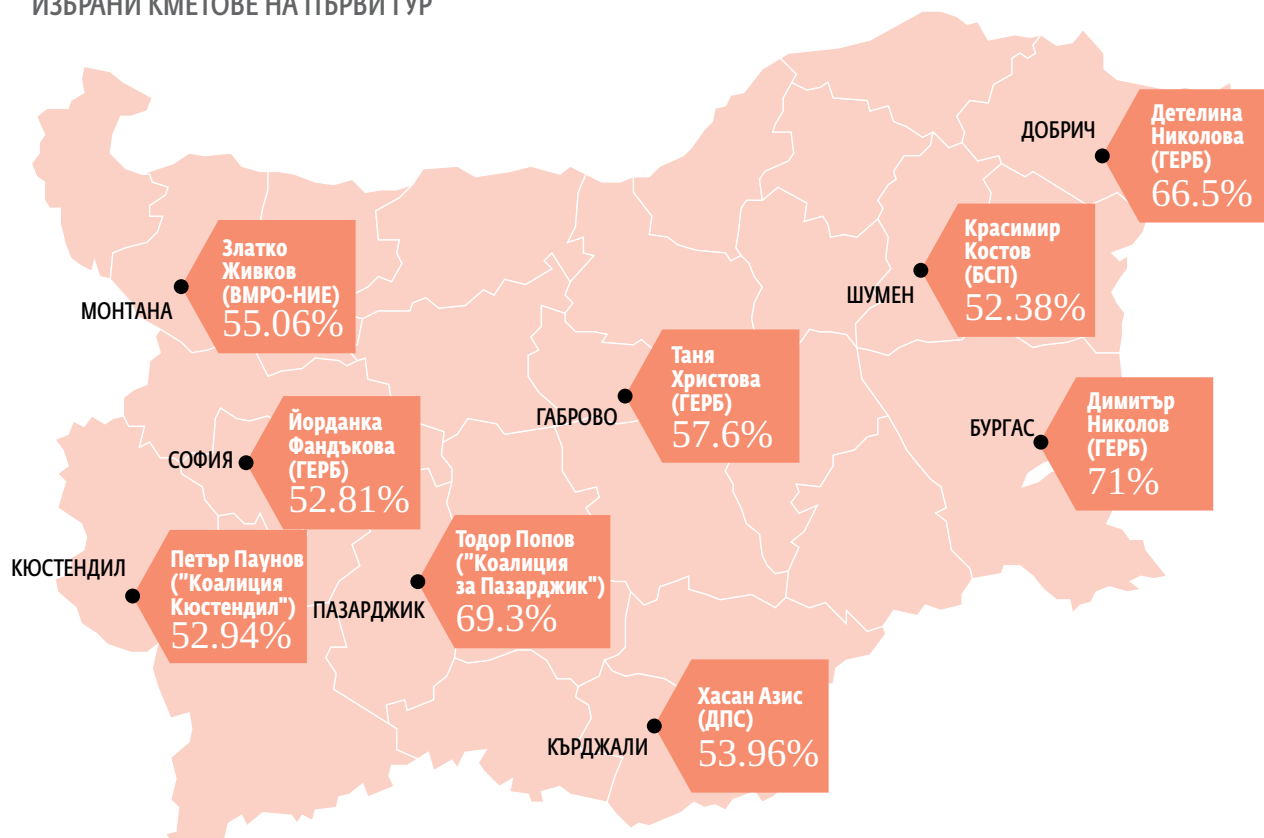

29.75%

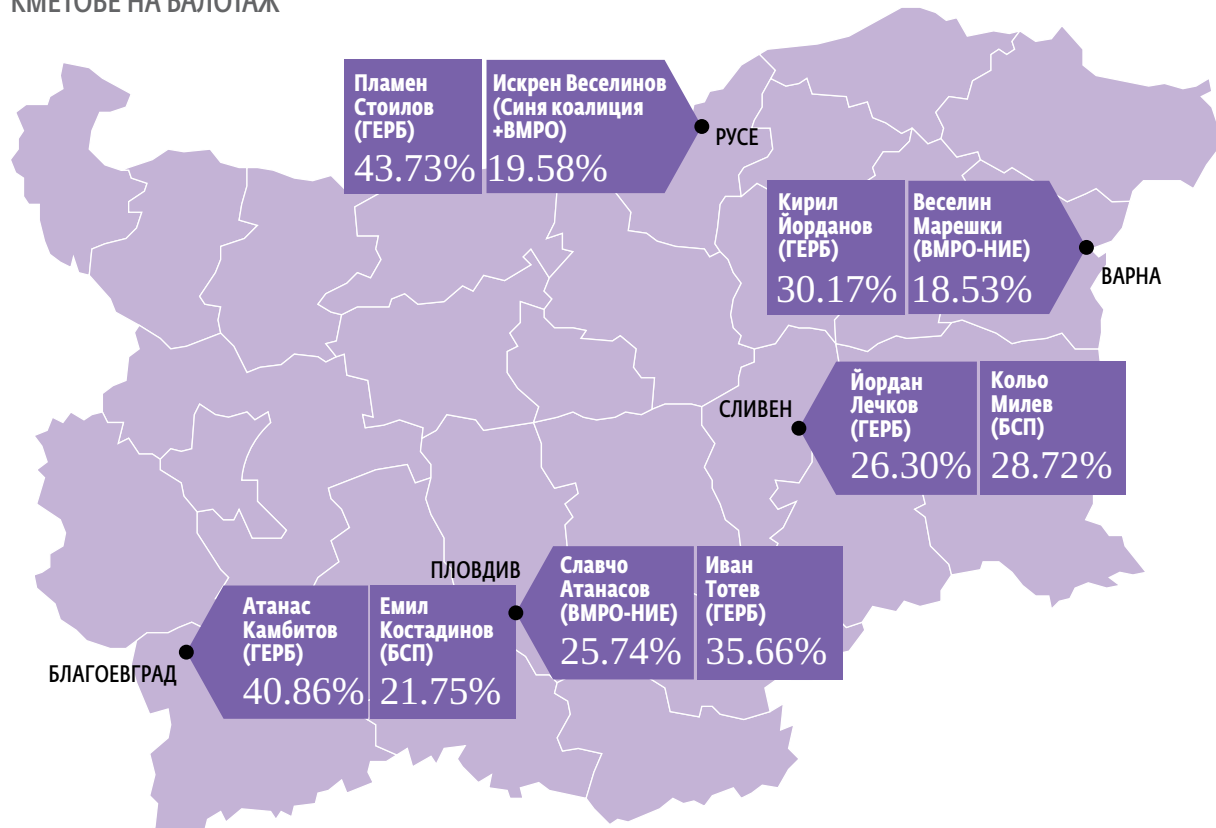
Ивайло КАЛФИН

* при обработени 57.3% от изборните протоколи

МЕСТНИ ИЗБОРИ ИЗБРАНИ КМЕТОВЕ НА ПЪРВИ ТУР

КМЕТОВЕ НА БАЛОТАЖ

Една легенда си отива

Петко Арнаудов остави Царево на кандидата от ГЕРБ Георги Лапчев

► Почти легендарният кмет на Царево Петко Арнаудов беше победен от кандидата на ГЕРБ Георги Лапчев още на първи тур. Арнаудов, около когото през годините избухваха и утихваха редица скандали, управляваше община Царево четвърти мандат. В неделя за Лапчев са гласували 56.18% от избирателите, а за кандидата на БСП Арнаудов - 36.38%. Кметът на Созопол Панайот Рейзи, който беше издигнат от ГЕРБ, спечели втори мандат с 58.27% подкрепа.

► В Несебър пък издигнатият от ГЕРБ Атанас Терзиев отива на балотаж срещу сегашния кмет Николай Димитров, който участва като независим с подкрепата на БСП. На първия тур Димитров получи 44.86% обществена подкрепа, а Терзиев - 35.21%.

Правителството представи оп бюджет преди втория тур на

Сериозно се обмисля увеличение на минималната заплата и несъщественото намаляване на критикуваните пари за сигурност

Както беше обещано, правителството представи проект на бюджета за 2012 г. преди края на октомври. Ден след изборите в понеделник кабинетът на Бойко Борисов се събра на извънредно заседание. Параметрите в рамката в общи линии съответстват на прогнозите на правителството за следващата година. Част от тях са и реверанс към общественото недоволство. За пръв път например социалният и финансовият министър изглеждат на път да се разберат за увеличаване на минималната заплата. Предвидено е и намаляване на раздутия бюджет за сигурност, като на МВР това ще струва „6-7 млн. лв.“. Предстои проектът да бъде обсъден със социалните партньори в тристранния съвет в четвъртък.

Минимална заплата - га, пенсии - не

След заседанието на Министерския съвет министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов съобщи, че е предложил минималната работна заплата да бъде увеличена от 270 на 290 лв. от първи април, както и пенсията да остане без

Филипа Радунова
philippa.radionova@pari.bg

промяна. По думите му той е срещнал разбиране от финансовия министър Симеон Дянков. Той е изчислил, че това би струвало на бюджета между 23 и 25 млн. лв. В началото на месеца правителството прие решение за промяна в редица закони, с които да бъдат отвързани 54-те плащания от и към бюджета, които зависят от минималната заплата. Такива са например помощите за майчинство, такси, субсидии за партиите и пр. По този начин управляващите си отвориха път за вдигането на прага, така че той да не затормозява толкова много бюджета. След решението обаче, вместо да бъде възобновен, многомесечният задочен спор между министрите Младенов и Дянков временно затихна.

Жертвоготовното МВР

Сред плановите е и намаляване на бюджетите на МВР и службите за сигурност. Вътрешният министър Цветан Цветанов съобщи, че намаляването в неговото ведомство ще е с 6-7 млн. лв., но той не се притеснява от това. Числото е закръглено на 999 млн. лв.

През тази година в сравнение с миналата вътрешното министерство е получило с над 50 млн. лв. повече. Т. е. догодина МВР отново ще получи повече пари в сравнение с 2010 г. След скандала с даренията към МВР тази есен МВР реши да прекрати тази практика, но не изцяло. Тогава премиерът Бойко Борисов дори обеща отрязаните пари по тази линия да бъдат компенсирани именно от държавния бюджет. Засага не е ясно дали идеята е отпаднала, включена ли е в цитираната сума от 999 млн. лв., или ще бъде калкулирана отделно.

Вписване във всички рамки

Прогнозите на финансовото министерство са малко

по-оптимистични от досегашните. Според проекта през 2012 г. бюджетният дефицит трябва да се вмести в 1.35%, тоест да бъде 1.1 млрд. лв. Прогнозата за икономически растеж е 2.9%, а за инфлация - под 2%.

За сметка на планираните рестрикции в някои министерства обаче е планирано увеличаване на други бюджети - 45 млн. лв. повече ще бъдат дадени за наука и образование, а 15 млн. лв. повече ще отидат за култура. Наскоро Симеон Дянков обяви, че планира именно тези сфери да бъдат приоритетни. Заради специализирания съд има предложение 10 млн. повече да бъдат заделени за Министерството на правосъдието.

► Социалният министър Тотю Младенов може би най-накрая ще успее отново да прокара искането си за увеличаване на минималната заплата

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

” Смятам, че това е съвсем резонно. Има пълно разбиране от всичките колеги, които са в сектор „Сигурност”, и се надявам, че ще оптимизираме работата си по кандидатстване по повече оперативни програми, които са свързани с европейско финансиране

► Цветан Цветанов,
министър на вътрешните работи

” Парите за здравеопазване няма да бъдат намалени, но и не са повече. Щом не съм много усмихнат, значи не са повече. Разговорите ще продължат, това не е окончателният вариант

► Стефан Константинов,
министър на здравеопазването

ТИМИСТИЧЕН изборите

Не е важно ние да сме добре...

Нещо като благородно злорадство

Пред германския вестник *Die Welt* Симеон Дянков признава, че гръцката криза е радост за България. Предлагаме ви съкратеното интервю.

DIE WELT

► В България очевидно цари нещо като злорадство към проблемите на Гърция.

Дянков: Да, макар че това не е хубаво. Но наистина има някакво злорадство, защото България винаги е била сравнявана с Гърция. Често се говори, че България е щяла да бъде също толкова успешна, ако не е била под съветско влияние. Гърция се смяташе за страна, където хората живеят спокойно и в същото време имат висок жизнен стандарт.

DIE WELT

► И това май се промени.

Дянков: О, да. През миналата година тотално се обърна. И междуременно започна да преобладава мнението, че в Гърция е по-зле, отколкото у нас. Това много ни помага на нас в правителството.

DIE WELT

► Защо така?

Дянков: Отдавна обяснихме, че държавата не трябва да влиза в големи дългове. А хората постоянно ни сочеха Гърция. Страната има дългове и

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

проблеми, но въпреки това животът там е добър - „вижте, може да имат дългове, но така получават още повече пари от Европа и си живеят добре“. Това се промени.

(Следват обяснения за изнасянето на гръцки фирми към България)

DIE WELT

► Господин Дянков, нищо чудно, че сте в таква добро настроение.

България очевидно има изгода от кризата в Гърция!

Дянков: Действително има много позитивен ефект. Намираме се в икономически затруднен регион. Това привлича фирми, капитали и работни места.

Но бих предпочел съседите да бяха по-добре икономически, това би се отразило на трансграничната търговия.

Но е вярно, че имаме изгода от това, че обстановката за предприятията в Гърция се влоши. **П**

” Надявам се да има малко по-добър бюджет. Ясно е, че има криза, но не бива и да душим културата. Културата не е в криза, творецът като е творец - хляб и сол ще яде и ще прави шедьоври. Искам да имам повече средства, да извеждам, да нося културата на България навън

► **Вежгу Рашигов,**
министър на културата

” Аз съм на принципа, както казва и Мечо Пух - колкото повече, толкова повече. Винаги искаме повече пари. Ще съм доволна, когато в бюджета има повече пари, да бъдат дадени за инфраструктура. Но има достатъчно средства за изграждане на всички ключови обекти за 2012 г.

► **Лиляна Павлова,**
министър на регионалното развитие и благоустройството

В Турция отчаяно издирват оцелели след земетресението

► Най-пострадал е гр. Еркис, където близо 1000 сгради са разрушени

СНИМКИ REUTERS

Страната отказа помощта на десетки държави

Спасителни екипи продължават да издирват загиснати под руините хора след мощното земетресение, което удари Източна Турция в неделя, съобщава ВВС. До вчера бе известно, че загиналите са 239, а ранените 1300 след труса с магнитуд 7.2 по Рихтер в неделя.

Най-пострадал е гр. Еркис, където близо 1000 сгради са разрушени. Министър-председателят Реджеп Ердоган посети района. Той отказа предложената му помощ от други държави, сред които и България, като коментира, че страната ще се справи сама с положението. От кабинета му съобщиха, че в спасителните акции участват 2400 спасителни работници, 680 медци, 12 спасителни кучета и 108 линейки, две от които са въздушни. Десетки хиляди души са прекарвали нощта навън при ниски температури.

Земетръсна история
Турция е уязвима на земетре-

сения, тъй като е разположена на основни геоложки разделителни линии. Последните тежки земетресения бяха през 1999 г. с магнитуд над 7 по Рихтер. При тях загинаха почти 20 хил. души в гъсто населената северозападна част на страната.

Земетресението в неделя е ударило в 13.41 ч местно време на дълбочина от 20 км, като епицентърът му е бил на 16 км североизточно от Ван, в Източна Турция, става ясно от американско геологическо проучване. То е последвано от силни вторични трусове, също с епицентър северно от Ван, като е имало два труса - с магнитуд 5.6 скоро след първия и един с магнитуд 6.0 късно в неделя.

Викове за помощ

Вицепремиерът на Турция Бешир Аталай, който координира действията на правителството в зоната на земетресението, каза, че е сглобен и лагер, където е доставена храна. Ердоган посети зоната с хеликоптер и коментира, че селата, разположени близо до Ван, са най-пострадали, тъй като повечето сгради са направени

от глинени тухли. Той благодари на другите страни за това, че предлагат помощ, но каза, че Турция ще се справи с трагедията сама. Десетки държави предложиха помощ на страната, включително и Израел, с която са във вло-

шени отношения след израелската военна акция срещу флотилия с хуманитарна помощ за ивицата Газа през май 2010 г., при която бяха убити деветима турци. Близо 80 сгради, включително и общежитие, са се сринали в най-пострадалия гр. Еркис. Той се намира на около 60 км северно от Ван, където пък са разрушени 10 сгради.

Кметът на Еркис Зулфикар Арапоглу помоли за помощ. "Имам нужда от спешна помощ, нуждаем се от медци", каза той. Според фотограф на Reuters към града са отишли линейки, войници и спасителни екипи. Оцелели се оплакаха от липсата на тежкотоварни машини, които да махат останките от циментови подове, които са се натрупали един върху друг, съобщава Associated Press.

Сериозни щети и данни за жертви има от област Селебиаг, близо до Еркис. "Има

много хора под останките", каза местният кмет Вейсел Кесер. "Чуваме виковете им за помощ. Имаме нужда от спешна помощ", добавя той.

Спасителната акция

Шефът на сеизмологичния институт на Турция коментира, че стотици хора може да са загубили живота си. "Изчислихме, че около 1000 сгради са пострадали и изчисленията ни са за стотици загинали - може да са 500 или 1000", каза Мустафа Ердик от обсерваторията "Кандили". Турският сеизмолог Полат Гулкан сподели пред ВВС, че строителните регулации често са игнорирани в Турция. "Прилагането на разпоредбите не е на желаното ниво", каза той.

Жителите на Ван и Еркис прекараха нощта в неделя срещу понеделник събрани около огньовете на открито и

изпълнени със страх от още вторични трусове. Спасителните екипи работят на светлина от факли, като използват ръцете си и лопати. Земетресението прекъсна електроподаването и телефоните, а властите в някои райони са прекъснали и газоподаването, за да се предотврати рискът от пожари.

Още екипи за търсене на оцелели са пратени от други части на страната. Хаки Ерской от турския Червен полумесец (еквивалент на Червения кръст), каза, че спасителни екипи от Северна и Източна Турция са пратени в пострадалата зона. Той съобщава, че са изградени лагери, където да бъдат приютени хората. В лагерите има одеяла, храна и вода, както и мобилни кухни. Военни самолети са изпратени, за да помагат на спасителните акции. □

► Десетки хиляди души са прекарвали неделната вечер навън при ниски температури

Ръст

145%

► нарастват продажбите на черни и цветни метали в чужбина през 2010 спрямо 2009 г., но все още са под нивото от 2008 г.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

След затварянето на „Кремиковци“:

Износът на скрап е скочил с 86% през 2010 г.

Черната металургия остава нетен вносител, но цветната отбелязва голямо положително салдо, сочи анализ на браншовата асоциация

Въпреки спада в общото производство металургичният бранш остава с най-голям дял (18%) в стоковия износ на страната през 2010 г. Продажбите на черни и цветни метали в чужбина нарастват със 145% спрямо 2009 г., но все още са под нивото от 2008 г. Докато за четвърта поредна година черната металургия остава нетен вносител, външнотърговският оборот при цветните метали и изделия показва голямо положително салдо както по обем, така и по стойност. Това става ясно от последния годишник на Българската асоциация на металургичната индустрия (БАМИ) за 2010 г.

Ефектът „Кремиковци“

Съществен ефект върху общото производство на черни метали е оказало обявяването на „Кремиковци“ в несъстоятелност. Производството на течна стомана у нас се е увеличило с 1.9% до 739.9 хил. т, но това се дължи на повишения добив в „Стомана индъстри“. Компанията е увеличила производството си с 19.8% до 696.2 хил. т спрямо 580.9 хил. т през 2009 г. В същото време заради спирането на „Кремиковци“ през май миналата година добивът там е намалял със 70% - от 144.8 хил. т на 43.7 хил. т.

Спагът прогължава

Заради икономическата криза и през 2010 г. е продължила тенденцията за намаляване на производството на валцувани черни метали, която започна през 2008 г. Общото количество на тези продукти през 2010 г. е било 896.4 хил. т, или със 7.5% по-малко от това през 2009 г. Понижение е било регистрирано в три от четирите компании, които произвеждат валцувани метали - „Кремиковци“, „Промет стийл“ и „Хелиос Металург“. Само първенецът в сегмента „Стомана индъстри“ е отчел ръст на производството със 17.3% до 603.9 хил. т. Основна причина за това е увеличението с

44.2% на производството на дебела ламарина.

При изделията от валцувани черни метали е регистриран спад от 39.8%, като общото количество достига 68.1 хил. т през 2010 г. Най-голямо е намалението при стоманените тръби - 60%, което се дължи на спирането на производството в „Интер тръст холдинг“ и намаленото производство в „ПИХ индъстри“.

Ръст в износа на скрап

Общият обем на вноса на скрап, валцувани черни метали и изделия от тях през 2010 г. е бил 1.279 млн. т, което представлява увеличение от 3.7% спрямо 2009 г. В стойностно изражение вносът през 2010 г. е нараснал с 5.9% до 780.5 млн. USD (1.153 млрд. лв.).

В същото време износът е скочил с 20.6% в сравнение с 2009 г. и е достигнал 1.827 млн. т през 2010 г. В стойностно изражение също е отчетено повишение с 36.9% до 921.4 млн. USD (1.361 млрд. лв.). Това се дължи основно на увеличения износ на скрап с 85.7% след обявяването на „Кремиковци“ в несъстоятелност и засилена продажба от завода.

Въпреки че общият обем на вноса и износа показва положително търговско салдо, ако се изключи скрапът, балансът на металургичното производство показва отрицателни стойности. Запазва се практиката българските фирми да изнасят метална продукция с по-ниска степен на добавена стойност при по-ниски цени, а да внасят такава с по-висока степен на добавена стойност при по-високи цени, показва анализът на БАМИ.

Голямо положително салдо

За разлика от черната металургия при цветните метали, прокат и изделия се наблюдава голямо положително салдо както по обем, така и по стойност. След регистри-

► Заради спирането на „Кремиковци“ през май миналата година добивът на черни метали в завода е намалял със 70%

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

рания спад от около 30% през 2008 и 2009 г. външнотърговският баланс в сектора през 2010 г. е отбелязал ръст от 167%.

При производството на мед, където единствен представител е „Аурубис България“, се забелязва увеличаване на производството на катодната за сметка на анодната мед. През 2010 г. електролитната мед, която е с по-висока добавена стойност, е била 80.4% от анодната спрямо 65.6% година по-рано. Обемът на произведената анодна мед през 2010 г. е намалял с 10.7% на годишна база до 268 668 т. В резултат на натова рафинерия за електролитна мед обаче произведените катооди са нараснали с 9.5% спрямо 2009 г. По отношение на суровината за производство на метала се отчита намаляване на преработения концентрат с 6.4% и увеличение на скрапа с 56.7%.

Компенсация

Слабо понижение от 1.2%

се наблюдава при производството на олово, което достига 82 067 т през 2010 г. КЦМ отчита ръст от 5.9% до 65 415 т, което частично компенсира спада при ОЦК. Кърджалийският завод е свил обемите с 22% до 16 652 т поради екологични ограничения. През 2010 г. са преработени по-малко оловни концентрати (-5.4%) за сметка на увеличената преработка на скрап (10.4%). Така дялът на вторичните суровини е нараснал от 16.3% през 2009 г. на 18.5% през миналата година.

Подобна е ситуацията и при производството на цинк, където се наблюдава незначителен спад от 1.4% до 91 372 т. Понижението се дължи отново на ОЦК, където производството се е свило с 21.2%, докато в КЦМ добивът на цинк е нараснал с 5.6%.

Под нивото от 2008 г.

Производството на прокат от цветни метали се е увеличи-

ло с 29.3% и е достигнало 121 555 т през 2010 г. При тежките цветни метали (мед, месинг и цинк) е регистриран ръст от 52.7% до 42 632 т. Въпреки това производството все още не успява да достигне нивото от 2008 г., спрямо което има намаление от 24.6%. Основният производител на прокат от цветни метали в България е „София мед“.

При алуминиевия прокат е отчетено увеличение от 19.5%, като общото произведено количество е достигнало 78 923 т. Над 80% от продукцията идва от „Алкомет“, където през последната година бяха въведени в експлоатация нови машини и съоръжения. Компанията е произвела 63 668 т прокат през 2010 г., което е с 20.2% повече, отколкото през 2009 г. Малко над 17% от алуминиевия прокат в България се произвежда от „Стилмет“, където също бяха направени инвестиции в нови линии. На годишна база дружеството отчита ръст на производ-

ството от 24.4% до 13 525 т. Спад от 22.7% обаче е регистриран в „ПИХ Индъстри“, където продукцията е била 1730 т.

Значителен прѳевес

Вносът на цветни метали, скрап и изделия от тях през 2010 г. се е увеличил с 59.2% до 202 368 т. В стойностно изражение това представлява 745.1 млн. USD (1.101 млрд. лв.). Без скрапа обемът на вноса е нараснал с 24.3%.

Износът се е увеличил с 5.9% и е бил 539 305 т. Общо предприятията в България са изнесли цветни метали, скрап и изделия за 2.694 млрд. USD (3.980 млрд. лв.).

Независимо че ръстът на вноса през 2010 г. е 10 пъти по-голям от този на износа, като обем и стойност износът запазва значителен прѳевес. В резултат на това външнотърговският баланс в цветната металургия остава положителен, се посочва в анализа.

Иглика Филипова

Сделки с фиксирана доходност раздвижват пазара на търговски имоти

За по-малко от седмица две от големите АДСИЦ обявиха сделки по продажба на проекти с договорени наематели

В рамките на едва няколко дни две от големите акционерни дружества със специална инвестиционна цел “ФНИ България” и “Фонд имоти” обявиха продажбата на големи свои проекти. Като се добавят и по-ранните сделки на “И Ар Джи Капитал 1” АДСИЦ, “И Ар Джи Капитал 2” АДСИЦ, както и покупката на “Мол София”, се очертава поредица от сделки в сектора. Специалистите от бранша обаче далеч не приемат поредицата договори като тренд.

Това са по-скоро сделки с фиксирана доходност, които наистина маркират раздвижване на пазара на търговски имоти, но не може да повлияят генерално. “Не мисля, че има някакъв свръхинтерес към сделките с офис площи. Интересът към този пазар

никога не е преставал, но по-скоро нещата се свеждат до конкретните обекти”, коментира за в. “Пари” председателят на УС на Асоциацията на дружествата със специална инвестиционна цел Маню Моравенов.

Какво всъщност се продава

Във всичките описани случаи (виж карето) става дума за проекти, които са завършени и освен това са с подписани договори с наематели за години напред. Това дава възможност на купувача да разчита на конкретен фиксиран доход и прави инвестицията по-лесно прогнозируема.

Този тип сделки обаче много често се проточват във времето, тъй като са свързани с дълъг процес по допълнителна проверка

на финансовото и правното състояние - дю дилдънс. За това според специалистите фактът, че има няколко поредни нови договора в рамките на броедни дни, е по-скоро случаен, отколкото показва тенденцията. Често по време на процеса между предварителния договор и крайния се случва договорът да бъде променен като параметри или доразвален - подобна случка вече имаше с един от фондовете от групата “И Ар Джи Капитал” АДСИЦ.

Ресурс

И все пак за продавачите сделките означават освобождаване от актив срещу получаване на средства за развитие. Въпреки получаването на тези средства обаче те остават доста консервативни в плановете си.

“Дали ще бъде продължен някой от замразените ни проекти, или ще започнат нов, ще зависи от това как ще се развие пазарът”, коментира за в. “Пари” председателят на съвета на директорите на “ФНИ България” Тодор Брешков.

“Ние оставаме консервативно настроени за пазара и през 2012 г., въпреки че има сигнали за по-голямо ипотечно кредитиране”, обясни и Моравенов, който е и изпълнителен директор на “ФеърПлей Пропъртис” АДСИЦ - компания с експозиции основно извън пазара на офис площи.

Така перспективата пред имотния пазар остава неясна и за следващата година, а по-големите сделки продължават да бъдат по-скоро изключение, отколкото трайна тенденция. ■

Мнение

Сделките са за по-договорени наем

Не мисля, че има някакъв свръхинтерес към сделките с офис площи. Интересът към този пазар никога не е преставал, но по-скоро нещата се свеждат до конкретните обекти. Сделките обикновено са за площи, при които продавачите търсят площи с наематели, т.е. търсят доходност.

Маню Моравенов,
председател на УС на
Асоциацията на дружествата
със специална инвестиционна цел

“ Оставаме консервативно настроени за пазара и през 2012 г.

НОСТ

Сделка: ПРЕДВАРИТЕЛЕН ДОГОВОР ЗА ПРОДАЖБА**Продавач:** "ФНИ БЪЛГАРИЯ" АДСИЦ**Купувач:** НЕИЗВЕСТЕН**Цена:** 23 МЛН. EUR

► "Фонд за недвижими имоти България" АДСИЦ ("ФНИ България") сключи предварителен договор за продажба на "Камбаните бизнес център" за 23 млн. EUR без ДДС. Очаква се сделката да бъде финализирана до края на годината, съобщиха в петък от дружеството, без да уточняват кой е купувачът. В цената влизат офис частта на центъра и наземният паркинг. "Камбаните" се намира на столичното Околовръстно шосе срещу "Бизнес парк София" в жк "Младост 4". Сградата беше пусната в експлоатация през април 2009 г. Още преди да бъде завършена окончателно обаче, фондът продаде търговската част, която включва шоурумове и подземен паркинг с обща площ малко над 15 хил. кв. м. Цената на сделката беше 11.150 млн. EUR. Офисите в комплекса са от най-висок клас и са 100% заети. Най-големият наемател е Hewlett-Packard Global Delivery Center, който има договор за 10 години и опция за препогисване.

Сделка: ПРЕДВАРИТЕЛЕН ДОГОВОР ЗА ПРОДАЖБА**Продавач:** "ФОНД ИМОТИ" АДСИЦ**Купувач:** ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ**Цена:** 8.2 МЛН. EUR

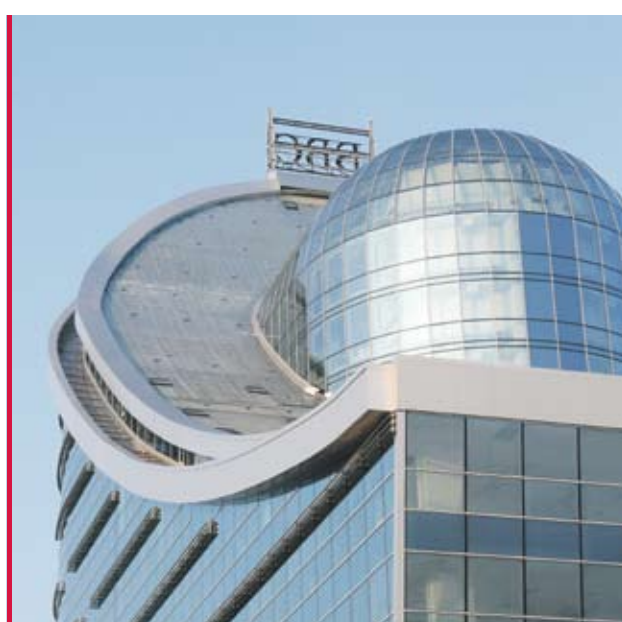
► До края на годината трябва да бъде финализирана сделката с Европейския парламент за продажбата на 7-етажния бизнес център на ул. "Г. С. Раковски" в София от "Фонд имоти" АДСИЦ. В сградата трябва да се помещава българското представителство на Европейската комисия. Прехвърлянето на собствеността на сградата ще стане, след като тя получи разрешение за ползване, което се очаква да стане до края на годината. Цената, на която се продава бизнес сградата, е 8.2 млн. EUR, като в нея обаче се включват и довършителни работи. Първоначално беше обявена цена 9 млн. EUR, но по-късно е намалена. Бизнес сградата е с площ около 2523 кв. м, с офиси, приемни помещения и подземен паркинг. 80% от собствеността върху имота на ул. "Раковски" ще е на Европейския парламент, а останалите са обезщетение на частно лице, собственик на земята.

Сделка: ОКОНЧАТЕЛНА ПРОДАЖБА**Продавач:** "И АР ДЖИ КАПИТАЛ 1" АДСИЦ, "И АР ДЖИ КАПИТАЛ 2" АДСИЦ**Купувач:** НЕИЗВЕСТЕН**Цена:** 24.7 МЛН. EUR

► "И Ар Джи Капитал 1" АДСИЦ и "И Ар Джи Капитал 2" АДСИЦ подписаха през март окончателни договори за продажба на свои имоти общо за 24.7 млн. EUR. Сделките бяха обявени на 31 август 2010 г. като предварителни договори за 4 имота, но впоследствие бяха обявени окончателни сделки за 3 имота. "И Ар Джи Капитал 1" АДСИЦ подписа окончателен договор за продажба на имота си "Хипермаркет Практикер" в София на бул. "Цариградско шосе" 323 срещу предварително обявената сума 10 млн. EUR без ДДС. ► Също на 31 август 2010 г. "И Ар Джи Капитал 2" АДСИЦ обяви сключването на предварителен договор за имотите си "Практикер Варна" и магазин "Пикадили" на бул. "Владислав Варненчик" 268. Вече е подписан окончателен договор, като цените остават същите, а именно 8 млн. EUR за първия и 6.7 млн. EUR без ДДС за втория имот.

Сделка: ОКОНЧАТЕЛНА ПРОДАЖБА**Продавач:** GE REAL ESTATE И AVESTUS CAPITAL PARTNERS**Купувач:** ROCKEFELLER GROUP**Цена:** 100 МЛН. EUR

► Дъщерна фирма на Rockefeller Group купи столичния "Мол София" за над 100 млн. EUR. Инвестиционната компания Eurora Capital LLP, с която групата оперира в Европа, обяви, че е придобила "М. О. София" АД. Освен търговските площи на мола, които са близо 24 000 кв. м, сделката включва и 10 400 кв. м офиси. ► Това е втората голяма сделка на дъщерното дружество на Rockefeller Group от началото на годината. Преди няколко месеца то обяви първата си покупка у нас - "Ритейл парк Пловдив" - за 20 млн. EUR. Eurora Capital съобщи, че има сключено споразумение за покупката на мола с досегашните собственици GE Real Estate и Avestus Capital Partners (бившата Quinlan Private Capital). Покупката ще бъде финансирана от OTP Bank и DSK Bank. Консултанти по сделката за Eurora Capital са юридическата кантора CMS Cameron McKenna и консултантската компания за имоти MBL | CBRE. Avestus ще продължи да управлява търговския център.

Сделка: ОБЯВА ЗА ПРОДАЖБА**Продавач:** "ФОНД ИМОТИ" АДСИЦ**Купувач:** -**Цена:** -

► "Фонд имоти" АДСИЦ обяви за продажба чрез търг бизнес центъра си на бул. "Цариградско шосе" 159 в София. Няма минимална цена, както и задължение фондът да пристъпи към сделка с предложилите най-добра цена. От фонда се освобождават от това задължение, като заявяват, че настоящата обява не е публична покана или публично предложение, а покана за подаване на оферти, като от това не произтича и не може да произтече никакво договорно задължение. ► Според отчетите на фонда досегашната инвестиция в нея е 27 млн. EUR. "БенчМарк бизнес център" има 17 560 кв. м офиси от клас А и над 6000 кв. м търговски площи, разположени на два етажа. Отделно има и близо 2000 кв. м тераси и площи за забавления, както и подземен паркинг. Сградата е до метростанцията на бул. "Цариградско шосе" на първия лъч на столичното метро и се намира на около 10 км от центъра на София. ► Построяването на "БенчМарк бизнес център" е извършено основно с кредит от Националната банка на Гърция. Заемът от 25 млн. EUR е използван за финансиране и на другите проекти на "Фонд имоти" - ваканционен комплекс в Боровец и бизнес сграда на столичната ул. "Раковски".

СНИМКА SHUTTERSTOCK

ПЛОЩИ С ПАТЕЛИ

Това обаче са сделки, които не се сключват бързо, обикновено протичат с дълъг процес по дю дилиджънс и много често, докато приключат, се налагат промени в параметрите.

Ние оставаме консервативно настроени за пазара и през 2012 г., въпреки че има сигнали за по-голямо ипотечно кредитиране. ■

Интернет компанията "Дир.БГ" излиза на борсата

С 10% ще се увеличи капиталът чрез първично публично предлагане

Интернет компанията "Дир.БГ" АД ще се листва на борсата чрез първично публично предлагане. Решението за увеличението на капитала е одобрено на проведено на 6 октомври общо събрание на акционерите. В момента капиталът на компанията е 4.54 млн. лв. За записване ще бъдат предложени нови 454 хил. акции с номинална стойност 1 лв. Според решението на общото събрание предлагането ще се счита за успешно в случай, че бъде записана поне една акция, което гарантира неговия успешен завършек. Ако цялата емисия бъде записана, капиталът на дружеството ще стигне 4.99 млн. лв.

Увеличение на капитал

Това е второ поредно увеличение на капитала в компанията само в рамките на месеца. През септември тази година акционерите на "Дир.БГ" АД гласуваха на общо събрание увеличение на капитала си. За да стигне до сегашните 4.54 млн. лв., дружеството одобри увеличение с 1.54 млн. акции. Всички акции

от увеличението тогава бяха записани от акционера "Дир.БГ Холдинг" ЕАД. 99.3% се държат от холдинга, чийто собственик е основателят на портала Владимир Жеглов. Според финансовия отчет на дружеството нетната печалба за миналата година е била на стойност 578 хил. лв. За 2009 г. е била 406 хил. лв. Приходите от продажби на компанията са в размер на 2.7 млн. лв.

Компанията мажоритарен собственик "Дир.БГ Холдинг" ЕАД отчита минимален спад в приходите си от продажби до 2.9 млн. лв. Печалбата от оперативна дейност обаче се повишава до 686 хил. лв.

Посещения

Интернет порталът dir.bg започва дейността си през 1998 г. През годините развива услуги като електронна поща, новини, блогове, обяви, търсачка и др. Според статистиката на сайта към юни тази година, dir.bg регистрира 230 000 реални посетители на ден и 3 450 000 импресии на ден.

Ивана Петрова

► "Дир.БГ Холдинг" ЕАД е мажоритарен акционер в интернет компанията, като притежава 99.3% от акциите ѝ

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

"Монбат" продължава да изкупува собствени акции

Компанията започва десетата процедура по обратно изкупуване на акции

"Монбат" АД остава най-активната компания при търговията със собствени акции, след като обяви началото на десетата процедура по обратно изкупуване на акциите си. Чрез нея дружеството цели да изкупи до 390 000 акции, или 1% от капитала. Според съобщението на "Монбат" целта е повишаване на ликвидността на акциите им. Атанас Бобоков, председател на УС на дружеството, заяви пред в. "Пари", че новозакупените акции ще бъдат продадени.

Минималната цена в обра-

тното изкупуване, започнало вчера, е 5 лв., а максималната - 7 лв. за акция. Избраният инвестиционен посредник, който има поръчката за изкупуването, е "Бенчмарк Финанс" АД. Срокът за обратното изкупуване и заплащането на изкупените акции е 180 дни.

Процедура поредна

По време на деветата процедура "Монбат" АД е изкупило обратно общо 273 000 собствени акции на средна цена 6.49 лв. за една акция. Към 30 септември дружеството притежава 2 051 980 акции при средна цена 6.21 лв. за една акция. След края на деветата процедура дружеството разполага с над

5% собствени акции.

Ръст на печалбата

Към август 2011 г. дружеството отчете 5.6% ръст на печалбата на годишна база до 1.97 млн. лв. Дружествата "Монбат" АД и "Монбат Рисайклинг" ЕАД обявиха продажби за 19.4 млн. лв., което представлява спад с 23.8% на годишна база.

Основната дейност на "Монбат" е производството на оловнокисели стартерни и стационарни батерии и тяхното обслужване. През юни тази година дружеството откри завод за рециклиране на акумулатори и батерии край румънската столица Букурещ. Стойността на инвестицията беше 13 млн. EUR. □

► "Завършилите процедури за обратно изкупуване на акции"

ПРОЦЕДУРА	АКЦИИ	СРЕДНА ЦЕНА	ПЕРИОД
ПЪРВА	31130	11.836 ЛВ.	01.09.2008 Г. - 11.09.2008 Г
ВТОРА	115380	9.189 ЛВ	15.09.2008 - 23.10.2008
ТРЕТА	143000	6.15 ЛВ.	27.10.2008 - 13.11.2008 Г
ЧЕТВЪРТА	223000	4.289 ЛВ.	19 НОЕМВРИ 2008 - 12 ФЕВРУАРИ 2009
ПЕТА	285000	4.10 ЛВ.	20.02.2009 - 15.06.2009
ШЕСТА	167783	5.85 ЛВ.	18.06.2009 - 16.03.2010
СЕДМА	197332	6.54 ЛВ.	18 МАРТ - 15 ЮНИ 2010
ОСМА	362662	6.65 ЛВ.	16.06.2010-10.06.2011
ДЕВЕТА	273000	6.49 ЛВ.	13 ЮНИ 2010 - 21 ОКТОМВРИ 2011

Спад в туристите и скок на разходите понижи печалбата на "Слънчев ден" АД

Приходите на дружеството на Георги Гергов се увеличават с 5% на годишна база до 9 млн. лв.

Спад в броя на туристите повлече надолу финансовия резултат на "Слънчев ден" АД. Това показват резултатите от отчета на компанията към деветмесечието на 2011 г. Броят туристи за януари - септември тази година е намалял с 3.1% на годишна база до 15 285 за 2011 г.

Постъпления

Приходите на дружеството за деветмесечието се увеличават с 5% на годишна база до 9 млн. лв. В същото време обаче разходите за дейността се увеличават с 20% до 8.9 млн. лв. Така печалбата на туристическата компания се свива до малко над 150 хил. лв. Това е близо десеткратно понижение спрямо отчетените за същия период на 2010 г. 1.25 млн. лв.

Според доклада за дейността компанията отчита

2% понижение в броя нощувки на годишна база до 133 183. Силно увеличение има в броя на туристите от Румъния, които са скочили с 83% до 1271. Повече са били и гостите от Русия. Техният брой се увеличава със 7.7% до 5018. Германските туристи намаляват с 12.5% на годишна база до 3113, а българските посетители са били с 10.7% по-малко - 5250 души.

Конгреси

Според доклада за дейността за деветте месеца на тази година в комплекса са проведени 79 конгресни мероприятия, което е близо 13% ръст на годишна база. Участвалите в тези конгре-

си са 5939 души, или ръст с 10.4% на годишна база. По време на конгресните събития обаче са реализирани 41% по-малко нощувки - 3589. Брутният приход от конгресните събития е намалял с 28.1% на годишна база до 474 хил. лв.

"Слънчев ден" се намира в курортния комплекс "Св. Св. Константин и Елена" и притежава 4 хотела - "Палас", "Марина", "Мираж" и "Вероника".

Собственици

Мажоритарен акционер в "Слънчев ден" АД е Георги Гергов чрез "Съни Тур" ЕООД с 55%. Акционери са още Цветомир Гергов с 20.39% и Тодор Гергов с 20%. □

150

► хил. лв е печалбата на "Слънчев ден" АД в края на деветмесечието на 2011 г.

Нискотарифната Ryanair иска да купи още 300 самолета

Нискотарифната компания води преговори с американски, китайски и руски самолетостроители

Водещата европейска нискотарифна авиокомпания Ryanair има амбициозни планове да увеличи от 70 млн. на 130 млн. броя на пътниците, които превозва на година, през следващото десетилетие. За тази цел компанията ще купи 300 нови самолета, съобщава Financial Times.

Главният изпълнителен директор на Ryanair Майкъл О'Лиъри е казал пред вестника, че вече води разговори с американски, руски и китайски производители за голяма поръчка на машини между 2015 и 2021 г. Това са най-директните му коментари до момента за втората фаза от развитието на ирландската компания, следваща бързия ръст от последното десетилетие. О'Лиъри подчерта, че ще купува само „евтини“ самолети, но анализаторите се съмняват, че компанията ще успее да се договори за съкване на цените с Boeing или Airbus, двата най-големи производителя на самолети. Според други експерти допълнителен рас-

теж ще навреди на печалбите на авиокомпанията.

Обновяване

Всички самолети на Ryanair са произведени от Boeing и О'Лиъри признава, че компанията ще се изправи пред скок на оперативните разходи, ако купи машини от друг производител. Въпреки това авиокомпанията води преговори с три самолетостроителни корпорации - американската Boeing, китайската Comac и руската Irkut. Целта на преговорите е купуването на 200-300 самолета от някоя от тях. Евантуална сделка ще увеличи авиофлота на Ryanair от 300 на 500, тъй като някои от старите самолети ще бъдат изоставени. Това ще позволи на компанията да превозва повече пътници. „Бих искал да се разраснем до 120-130 млн. пасажери“, казва О'Лиъри. През 2010-2011 г. Ryanair е превозила 72.1 млн. души. Ако постигне целта си - 130 млн. пътници, Ryanair ще заздравя позициите си на една от най-големите авиокомпани в света. Най-голямата компания по приходи в Европа - Lufthansa, е превозила 91 млн. души през 2010 г. С нискотарифната американска Southwest Airlines са летели 88 млн. души.

► Евантуална сделка ще увеличи авиофлота на Ryanair от 300 на 500, тъй като някои от старите самолети ще бъдат изоставени

Благодарение на кризата

О'Лиъри смята, че търсенето на нискотарифни превози предвид влошаващата се икономическа ситуация в Европа означава, че Ryanair ще може да продължи да увеличава пазарния си дял спрямо водещи авиокомпани като Lufthansa и British

Airways. През последните години експанзията на Ryanair беше фокусирана в Италия и Испания, а сега О'Лиъри смята, че следващите възможности за растеж са в Скандинавия и Източна Европа. Той смята да разположи съответно 50 и 100 самолета в тези региони.

Число

72.1

► млн. души е превозила Ryanair през 2010-2011 г.

Инвеститор в News Corp. настоява вестниците в групата да бъдат продадени

Рупърт Мърдок отново успя да се закрепил на управленското място в своята медийна империя

Третият по големина инвеститор в News Corp. призова Рупърт Мърдок да продаде всичките си вестници и да удвои размера на плана си за обратно изкупуване на акции, съобщил вестник Sunday Telegraph.

„Бих искал те да продадат целия си бизнес с вестници“, казва Кевин Холт, старши фондов мениджър в Invesco. „Живеем в дигитален свят и конкурентното предимство на вестниците вече го няма“, допълва той. Invesco притежава 1.8% от акциите на компанията и е нейният най-голям институционален акционер.

Въпреки вестниците

Invesco не казва как са гласували по време на изборите за борд на директорите, който беше силно критикуван за подхода му при скандала с подслушване във вече не-

съществуващия вестник от групата News Corp. - британският News of the World. „Бях ли разочарован от британската ситуация? Да, със сигурност. Но ние не притежаваме

дяловете заради печатния бизнес във Великобритания. Притежаваме ги въпреки него“, казва Холт пред Sunday Telegraph. News Corp. притежава и мрежата Fox, голям брой

► Осемдесетгодишният Рупърт Мърдок успя да отклони опитите на недоволни инвеститори да го отстранят от поста председател на News Corp. по време на годишната среща на компанията в края на миналата седмица

СНИМКИ BLOOMBERG

кабелни канали, филмовото студио 20th Century Fox и други активи по целия свят, включително и 39% дялово участие в британската медийна група BSkyB.

Войнствено настроение

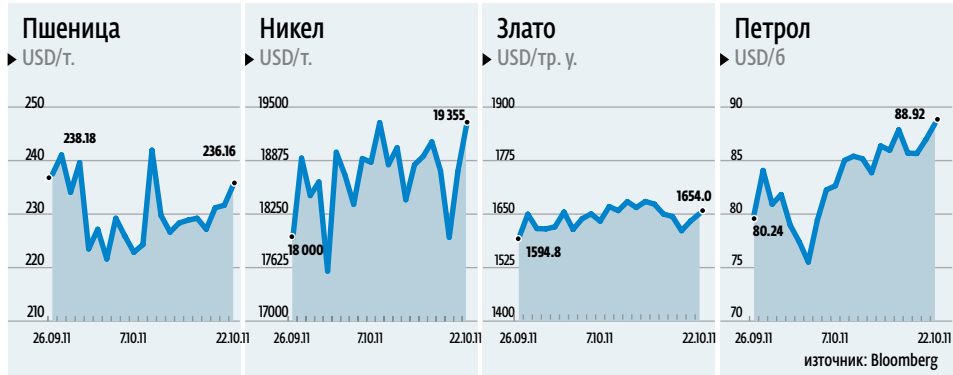
Мърдок отклони опитите на недоволни инвеститори да го отстранят от поста председател на неговата империя News Corp. по време на годишната среща на компанията в края на миналата седмица. Осемдесетгодишният медиен магнат оцеля във фактически вот на недоверие и успя да осигури преизбирането на своите синонове Джеймс и Лаклан като директори. Мърдок започна срещата, заявявайки, че е решен да поправи грешките на компанията, която според него е била подложена на несправедливи атаки, съобщава Reuters. След тези забележки той изостави помирителния тон и в продължение на 75 минути отговаря на въпроси на акционери относно корпоративното управление на News Corp., нови обвинения за хакерски скандал и други критики. Според присъствалите 150 души на заседанието той е бил дори по-войнствено настроен от предишното подобно изслушване, когато беше разпитван от специална комисия на британския парламент.

Обречен на неуспех преврат

Тъй като Мърдок контролира 40% от акциите с право на глас клас „В“ на News Corp. и има подкрепата на втория по големина акционер - саудитския принц Алвалид бин Талал. Затова и шансът той, някой от синовете му или от доверените му директори да бъде отстранен беше минимален.

Председателят на борда на директорите Виет Динх от своя страна се постарала да защити структурата с два класа акции на компанията, посочвайки, че Comcast, Berkshire Hathaway на Уорън Бъфет и други използват същия метод. Той припомни, че акционерите са гласували за запазването на съществуващата структура сравнително скоро, през 2007 г. Главният финансов директор на News Corp. Дейв Дево напомни, че корпорацията не е изкупила нито една акция клас „В“ с отделените за обратно изкупуване 1.6 млрд. USD. Цената на акциите на компанията се покачи с 2% при затварянето на търговията на Nasdaq в петък. □

16 ПАЗАРИ

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,4642
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	7,9177
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,4388
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,6021
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,2483
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,8453
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,6263
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,2401
ХОНГКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,8408
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,6118
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	6,6741
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,5800
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,8729
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	2,9677
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,8793
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,2325
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,6645
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,7574
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,0676
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,5658
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,5214
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,1153
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,2924
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,4117
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,5453
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,5447
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,1453
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,1229
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,6952
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	7,9123
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,4343
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,8019
ЕВРО	EUR	1	1,9558

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Валутните курсове са валидни от 12 до 31.10.2011 г.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,47	0,00887
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	7,93	-0,00387
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,4	0,00191
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,59	0,00350
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,21	-0,00561
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,83	0,00345
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,63	0,00014
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,25	-0,00350
ХОНГКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,81	-0,00725
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,61	-0,00395
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	6,58	0,02336
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,6	-0,00436
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,87	-0,01718
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	2,83	-0,00057
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK			0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,85	0,00649
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,24	0,00844
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,78	0,00236
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,04	0,00179
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,5	-0,00436
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,54	0,00479
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,14	0,00558
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,26	-0,00185
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,47	0,01995
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,52	0,00669
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,58	0,03240
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,15	-0,00080
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,11	-0,00076
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,57	-0,00289
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	7,74	0,07893
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,41	-0,00593
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,76	0,01922
ЗЛОТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	2330,12	25,89000

Обмени курсове на чуждестранните валути към лева за 25.10.2011 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Котирувки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. ст./сп	ЦМ	Договорен и Риск		От началото на годината (не се ангажира)	За последните 12 мес.	От началото на публ. предп. (ангажирана)	Начало на публ. предлагане		
				за поръчки над 20000 лв.	за поръчки над 20000 евро						
Авора Капитал АД	Смесен - балансиран	4.5978	4.7817	4.5978	4.5058	-7.19%	12.09%	-5.77%	-18.67%	21.01.2008	
Авора капитал - балансиран	фонд в акции	6.9540	7.2322	6.9540	6.8149	-8.01%	13.71%	0.64%	-9.22%	23.01.2008	
Авора капитал - глобален	фонд в акции	10.2816	10.4358	10.6929	10.0000	0.99%	0.11%	1.23%	1.34%	23.09.2009	
Актив Асет Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	2.0252	2.0252	2.0252	2.0252	-9.52%	29.28%	-2.28%	-50.62%	12.11.2007	
До Актив Високодоходен	Смесен - балансиран	2.3687	2.3687	2.3687	2.3687	-9.64%	26.10%	-4.11%	-44.34%	12.11.2007	
Алфа Асет Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	0.6214	0.6152	0.655	0.6152	0.65%	10.52%	-6.06%	-8.33%	17.04.2006	
Алфа Индекс Имоти	фонд в акции	0.4908	0.4894	0.4894	0.4774	-7.90%	10.52%	-1.55%	-12.85%	16.08.2006	
Алфа Индекс Топ 20	фонд в акции	0.4029	0.3950	0.3950	0.3950	-2.16%	10.57%	1.65%	-20.54%	10.10.2007	
Алфа Избрани Акции	Фонд на паричен пазар	1111.2487	99.180 гщи	109.5818	107.9112	3.93%	10.52%	4.94%	4.84%	05.08.2009	
Алфа Паричен Пазар	фонд в акции	11.8962	11.8903	11.8725	11.8844	11.8903	3.65%	0.72%	4.84%	06.10.2008	
Астра Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	7.4903	7.4161	7.2578	7.4161	N/A	N/A	N/A	N/A	06.10.2008	
До Астра Кеш	фонд в акции	9.8578	9.8088	9.6617	9.7107	0.0000	-2.38%	13.03%	1.95%	-0.64%	06.10.2008
До Астра Комодити	фонд в акции	13.1406	13.0105	13.0105	13.0105	-3.98%	7.75%	-1.22%	4.59%	14.12.2005	
До Астра Плюс	фонд в акции	7.1732	7.1022	7.1022	7.1022	-11.02%	12.28%	-7.07%	-5.43%	01.03.2006	
БенчМарк Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	3.6420	3.6059	3.6059	3.6059	-16.79%	13.44%	-22.42%	-17.36%	21.06.2006	
До БенчМарк Фонд-1 Акции и Облигации	фонд в акции	7.7982	7.5711	7.5711	7.5711	-3.00%	7.12%	2.49%	-7.21%	05.02.2008	
До БенчМарк Фонд-2 Акции	фонд в акции	9.5170	9.2938	9.2938	9.2938	-15.56%	16.74%	-15.80%	-2.10%	05.02.2008	
До БенчМарк Фонд-3 Сектор Недвижими Имоти	фонд на паричен пазар	12.8087	12.8087	12.8087	12.8087	4.40%	0.23%	5.73%	7.56%	03.06.2008	
До БенчМарк Фонд-4 Енергетика	фонд в акции	78.7334	78.4578	78.4578	78.4578	-4.73%	1.00%	-4.30%	-4.33%	20.11.2006	
До БенчМарк Фонд-5 ЦИЕ	фонд в акции	45.5331	45.3054	45.3054	45.3054	-6.71%	1.90%	-5.47%	-11.08%	20.11.2006	
БенчМарк Фонд-6 Паричен	фонд в акции	59.2662	58.9699	58.9699	58.9699	-8.26%	1.64%	-7.26%	-10.06%	03.10.2007	
БенчМарк Фонд-7 Паричен	фонд в акции	96.3303	94.8961	94.8961	94.8961	-1.96%	2.89%	-6.59%	-1.01%	04.01.2007	
БенчМарк Фонд-8 Паричен	Смесен - балансиран	75.4907	74.3667	74.3667	74.3667	-4.79%	1.31%	-9.43%	-7.11%	25.06.2007	
БенчМарк Фонд-9 Паричен	фонд в облигации	1.36137	1.35865	1.35865	1.35865	2.75%	0.92%	3.41%	5.35%	01.12.2005	
БенчМарк Фонд-10 Паричен	Смесен - балансиран	1.07853	1.07027	1.07027	1.07027	-1.75%	4.26%	1.39%	1.24%	01.12.2005	
БенчМарк Фонд-11 Паричен	фонд в акции	0.7120	0.70064	0.70064	0.70064	-7.84%	8.80%	-1.91%	-6.01%	01.03.2006	
БенчМарк Фонд-12 Паричен	Смесен - консервативен	0.78255	0.77787	0.77787	0.77787	3.63%	2.64%	5.30%	-6.60%	07.03.2008	
БенчМарк Фонд-13 Паричен	Смесен - консервативен	1.08862	1.08536	1.08536	1.08536	3.02%	0.33%	3.57%	3.42%	07.05.2009	
БенчМарк Фонд-14 Паричен	Смесен - балансиран	96.1234	95.178	95.178	95.178	-3.72%	6.02%	-2.56%	-0.75%	07.12.2005	
БенчМарк Фонд-15 Паричен	фонд в облигации	98.1655	97.1887	97.1887	97.1887	-5.77%	5.80%	-5.59%	-0.42%	06.03.2006	
БенчМарк Фонд-16 Паричен	фонд в акции	29.4076	28.2254	28.2254	28.2254	-6.17%	8.41%	-4.15%	-2.54%	20.06.2005	
БенчМарк Фонд-17 Паричен	фонд на паричен пазар	131.4072	131.4072	131.4072	131.4072	0.26%	6.79%	6.79%	7.09%	31.10.2007	
БенчМарк Фонд-18 Паричен	Смесен - консервативен	95.9819	95.9819	95.9819	95.9819	1.21%	1.73%	2.79%	-1.12%	01.02.2008	
БенчМарк Фонд-19 Паричен	Смесен - балансиран	113.1031	112.6511	112.6511	112.6511	4.64%	0.26%	5.63%	5.41%	01.07.2009	
БенчМарк Фонд-20 Паричен	фонд в акции	102.4429	101.4286	100.4143	101.1750	0.91%	N/A	N/A	1.52%	15.11.2010	
БенчМарк Фонд-21 Паричен	фонд в акции	4.5860	4.5860	4.5860	4.5860	-5.73%	8.92%	-1.66%	4.03%	08.07.1999	
БенчМарк Фонд-22 Паричен	фонд в акции	0.8894	0.8850	0.8828	0.8784	-6.10%	13.06%	1.58%	-5.17%	01.06.2009	
БенчМарк Фонд-23 Паричен	Смесен - балансиран	10.0673	10.0471	10.0471	10.0471	0.47%	0.60%	0.47%	0.41%	01.06.2010	
БенчМарк Фонд-24 Паричен	Смесен - балансиран	17.0904	16.9712	16.9712	16.9712	-3.10%	7.34%	0.21%	7.91%	28.09.2004	
БенчМарк Фонд-25 Паричен	фонд в акции	10.2730	10.1302	10.1302	10.1302	-3.12%	9.25%	-2.78%	0.35%	05.01.2006	
БенчМарк Фонд-26 Паричен	фонд в акции	0.9742	0.9598	0.9598	0.9598	-14.39%	14.21%	-15.81%	-1.20%	10.01.2004	
БенчМарк Фонд-27 Паричен	фонд в акции	0.6818	0.6717	0.6717	0.6717	-18.90%	16.94%	-8.86%	-7.58%	04.10.2006	
БенчМарк Фонд-28 Паричен	фонд в акции	0.8741	0.8612	0.8612	0.8612	-19.51%	21.13%	-13.67%	-3.74%	23.11.2007	
БенчМарк Фонд-29 Паричен	фонд в облигации	134.5652	134.3641	134.0959	134.3641	-1.86%	2.96%	3.29%	5.50%	04.05.2006	
БенчМарк Фонд-30 Паричен	Смесен - балансиран	13.5117	13.3179	13.3179	13.3179	-5.65%	7.91%	-1.03%	0.85%	17.12.2004	
БенчМарк Фонд-31 Паричен	фонд в акции	0.6323	0.6199	0.6199	0.6199	-17.83%	15.41%	-12.69%	-8.36%	04.05.2006	
БенчМарк Фонд-32 Паричен	Смесен - балансиран	874.0328	867.6939	867.6939	867.6939	6.51%	4.29%	11.01%	3.89%	09.05.2008	
БенчМарк Фонд-33 Паричен	фонд в акции	761.7011	756.0026	756.0026	756.0026	3.45%	5.02%	8.09%	-7.63%	09.05.2008	
БенчМарк Фонд-34 Паричен	фонд в облигации	12.0769	12.0769	12.0769	12.0769	4.64%	1.05%	5.96%	3.35%	30.01.2006	
БенчМарк Фонд-35 Паричен	Смесен - балансиран	125.3701	125.3701	125.3701	125.3701	0.55%	6.40%	2.95%	2.95%	30.01.2005	
БенчМарк Фонд-36 Паричен	фонд в акции	7.1514	7.1514	7.1514	7.1514	-1.00%	11.59%	9.68%	-5.68%	16.03.2006	
БенчМарк Фонд-37 Паричен	фонд в акции	11.0104	11.0104	11.0104	11.0104	5.82%	3.82%	9.06%	3.59%	30.01.2009	
БенчМарк Фонд-38 Паричен	фонд в акции	7.8919	0.0000	0.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A	25.06.2009	
БенчМарк Фонд-39 Паричен	фонд в акции	0.4739	0.4715	0.4691	0.4691	-16.21%	14.53%	-5.41%	-17.43%	19.11.2007	
БенчМарк Фонд-40 Паричен	Смесен - балансиран	0.7013	0.6989	0.6965	0.6965	-7.99%	7.20%	-4.67%	-8.72%	19.11.2007	
БенчМарк Фонд-41 Паричен	Смесен - консервативен	1.0298	1.0283	1.0268	1.0268	2.10%	1.55%	3.12%	0.71%	19.11.2007	
БенчМарк Фонд-42 Паричен	фонд на паричен пазар	1.3399	1.3379	1.3359	1.3359	4.30%	0.15%	5.48%	5.33%	16.03.2006	
БенчМарк Фонд-43 Паричен	фонд в облигации	1.3497	1.3477	1.3457	1.3457	3.37%	0.94%	4.47%	5.44%	16.03.2006	
БенчМарк Фонд-44 Паричен	Смесен - балансиран	0.8011	0.7979	0.7979	0.7979	-7.99%	6.14%	-6.95%	-3.95%	16.03.2006	
БенчМарк Фонд-45 Паричен	фонд в акции	0.5333	0.5306	0.5290	0.5290	-16.48%	10.58%	-14.83%	-10.70%	16.03.2006	
БенчМарк Фонд-46 Паричен	фонд в акции	0.6396	0.6369	0.6354	0.6354	-8.69%	7.39%	-8.38%	-10.78%	11.02.2008	
БенчМарк Фонд-47 Паричен	фонд на паричен пазар	1.0899	1.0888								

Регионални
индекси

Основният индекс на БФБ отбеляза ръст

Sofix: 344.37

▲ +0.25%

Македонският бенчмарк се оцвети в

червено

МВПО: 2147.26

▼ -0.04%

Основният сръбски индекс се повиши

BELEX15: 551.01

▲ +0.46%

Число на деня

Обем

405 879

▶ акции на "Химснаб България" АД бяха изтързувани на БФБ, като цената на книгата се покачи с 4.97%

Световни индекси

Щатският индекс отбеляза ръст в начало-

то на търговията

Dow Jones: 11 877.82

▲ +0.58%

Германският индекс регистрира

повишение

DAX: 6050.42

▲ +1.33%

Японският измерител се оцвети в зелено

Nikkei 225: 8843.98

▲ +1.90%

Повишение

Heidelbergcement

6.13%

▶ до 31.94 EUR поскъпнаха акциите на германския производител на цимент

Понижение

Fresenius

1.26%

▶ се понижиха акциите на германския производител на медицинско оборудване и достигнаха 71.88 EUR

Валутен коментар

Еврото очаква срещата на ЕС

Най-търгуваният валутен крос EUR/USD се търгуваше в тесни граници през вчерашния ден. Двойката не намери посока и гравитираше около 1.3900 - цената на затваряне от петък. Предпазливостта на пазарните участници се обяснява до голяма степен с предстоящата среща на европейските лидери тази сряда. Всъщност това ще е втората извънредна среща в рамките на няколко дни. Тази неделя не беше постигнат резултат в дебатите около бъдещето на Европа и решението беше отложено за средата на новата седмица.

Предстоящият форум ще реши до голяма степен бъдещето на единната валута и ще се окаже фундаментален мотив за дългосрочни покупки или продажби. Предложенията, които се очаква да бъдат гласувани утре, бяха широко коментирани през последните седмици, тъй като от тях зависи курсът, по който еврозоната ще поеме, за да излезе от капана

Петър Кръстев,
директор международни финансови
пазари, ИП "БенчМарк Финанс" АД

„Интересът към йената се понижи, след като финансовият министър на Япония прогнозира, че централната банка на страната ще се намеси отново на валутния пазар

СНИМКА BLOOMBERG

на широките бюджетни дефицити и нестабилната банкова система. Сред важните точки в дневния ред ще бъдат размерът на

средствата, с които ще се капитализират европейските банки, и опрощаването на задълженията на Гърция.

Интересът към йената се понижи през изминалия ден, след като финансовият министър на Япония прогнозира, че централната

банка на страната ще се намеси отново на валутния пазар. За последно банката се опита да ограничи ръста на скъпата си местна валу-

та в началото на август. По време на петъчната сесия японската йена записа нови рекордни максимуми срещу американския долар. ■

Петролът отново поскъпва

Анализатори смятат, че търсенето в развиващите се страни ще компенсират спада в развитите

Цената на петрола се повиши за втори пореден ден в Ню Йорк,

след като европейските лидери постигнаха напредък по преговорите за своя спасителен фонд, а икономическото развитие в Китай и Япония породиха спекулации за увеличаващо се търсене на стоката във втория и третия по големина потребител на петрол в света. Фючърсите се покачиха с 1.4%, след като излязоха доклади, показващи, че японският износ се е увеличил повече от очакваното през изминалия месец, а индустриалното производство в Китай през октомври

може да се разшири с най-бързите си темпове от пет месеца насам. Очаква се европейските държави да се разберат как да се справят с дълговата криза на срещата си в сряда, а в неделя заявиха, че ще помогнат на банките си.

Цени

Експерти смятат, че слабо търсене в развитите икономики ще бъде достатъчно компенсирано от скока в развиващите се страни. Именно китайското търсене пречи на цените да се сричат, пише агенцията Bloomberg. Петролът за доставка през декември се търгуваше с 50 цента по-скъпо - по 87.90 USD за барел на борсата в Ню Йорк. Цената на стоката е с 3.8% по-ниска тази година. Суровият петрол Брент за доставка през декември поскъпна с 91 цента, или 0.8%, до 110.47 USD за барел на борсата в Лондон. Износът от Япония се е увеличил с

2.4% през септември спрямо предишната година, след като търсенето на коли и авточасти се е увеличило, съобщиха финансовото министерство в Токио.

Добив

Междувременно ОПЕК обмисля да намали производството си в отговор на ръста на добива в Либия. Това заяви пред репортери кувейтският петролен министър Мохамед ал Бузайри по време на конференцията на брега на Мъртво море в Йордания. Сегашните цени са приемливи за вносителите и износители, каза още Ал Бузайри. Организацията на страните производителки на петрол ще се събере, за да обсъди въпроса, на 14 декември във Виена. Саудитска Арабия, най-големият производител в ОПЕК, все още не е обявила новия престолонаследник на монархията след смъртта на досегашния наследник Султан бин Аб-

дулазис ал Сауд. Страната увеличи производството си, след като износът от Либия се срина по време на революцията срещу Муамар Кадафи. Сега обаче компании като Eni и Total се връщат

в Либия и добивът може да достигне 750 хил. барела на ден до края на годината от 430 хил. в момента. През януари, преди войната, производството беше 1.6 млн. барела на ден. ■

DPD Economy
Етапни и сигурни сухопътни доставки до европейските държави.

До Германия - от 15⁰⁰ Евро!
До Франция и Англия - от 20⁰⁰ Евро!

www.dpd.bg

SPEEDY EXPRESS BUSINESS SERVICES

Скандали в европейското семейство

► Никола Саркози е настоявал на утрешната среща на високо равнище да присъстват само 17-те страни - членки на еврозоната. Дейвид Камерън обаче е бил категоричен, че всички гържави от ЕС трябва да участват в преговорите за излизане от кризата

Никола Саркози поиска Дейвид Камерън да не се меси в решенията на еврозоната

Срещата на европейските лидери в Брюксел се проточи почти два часа повече от предвиденото заради избухналите спорове между френския президент Никола Саркози и премиера на Великобритания Дейвид Камерън. Стигна се до размяна на остри реплики заради

недоволството на Саркози от "непрестанните критики и поучения" на Лондон към страните от еврозоната, съобщил британският вестник Guardian, позовавайки се на евродипломати.

Кризата - вътрешен проблем?

"Пропуснахте една добра възможност да замълчите", е казал френският президент на Камерън. "Омръзна ни да ни критикувате и да ни казвате какво да правим. Казвайте, че мразите еврото,

а сега искате да се месите в нашите срещи", заявил гневно френският държавен глава.

Според британската преса Саркози е настоявал на следващата среща на високо равнище, насрочена за сряда, да присъстват само 17-те страни - членки на еврозоната. Камерън обаче е отстоял позицията си, че всички държави от ЕС трябва да участват в преговорите за излизане от кризата. "Кризата в еврозоната засяга всички икономики, включително

тази на Великобритания", е подчертал той.

Освен на европейската сцена Дейвид Камерън е изправен пред тежки политически схватки и в родината си. Общо 78 членове на британския парламент, много от които от управляващата Консервативна партия, подписаха искане за свикване на референдум за членството на страната в Европейския съюз. Макар да няма реални възможности искането да мине при гласуването в парламента,

”Пропуснахте една добра възможност да замълчите. Омръзна ни да ни критикувате и да ни казвате какво да правим. Казвайте, че мразите еврото, а сега искате да се месите в нашите срещи

Никола Саркози
към Дейвид Камерън

”До сряда някои членове на Европейския съвет ще трябва да убедят колегите си, че страните им прилагат обещаните мерки в цялост

Херман Ван Ромпой,
председател на ЕС

то създава напрежение у проевропейски настроените коалиционни партньори.

"Относително близо" го сделка

Камерън отмени предстоящите посещения в Нова Зеландия и Япония, за да може да присъства на утрешната среща, когато ще бъдат продължени обсъжданията на плана за изход от дълговата криза. На нея ще присъства и българският премиер Бойко Борисов.

Международният валутен фонд и САЩ настояваха ЕС да излезе с решение още в неделя, но тогава европейските политици не успяха да се споразумеят за всички аспекти на спасителния план.

В понеделник говорителят на комисаря по икономическите въпроси Оли Рен - Амадеу Алтафай - съобщи, че преговарящите са "относително близо до сключване на сделка" за опрощаването на около половината от дълга на Гърция.

В Брюксел напрежението е не само между политическите лидери, но и

между тях и банкерите. На последните ще им се наложи да преглътнат солидни загуби заради гръцкия дълг. Именно това е и причината все още да не е ясно колко процента от дълга на Атина ще бъдат опростени. ЕС настоява за по-разширено участие на частните инвеститори - опрощаване на около 60% от задълженията, докато банките от своя страна настояват за 40%. По последна информация може би са си стиснали ръцете за 50%.

В началото на новата седмица стана ясно, че Меркел и Саркози сериозно са натиснали Силвио Берлускони да предприеме още по-сериозни мерки за намаляването на дефицита. По тази причина италианският премиер насрочи спешна среща на кабинета в понеделник късно вечерта българско време, на която ще бъдат разгледани нови ограничителни мерки за стабилизиране на финансите. Рим трябва да предприеме строги мерки за намаляването на дълга и дефицита, за да не рискува разрастването на кризата в ЕС. □

Обама прокара нови мерки за стимулиране на икономиката

Предложенията му за по-евтино рефинансиране на ипотечни и отпускане на студентски заеми не налагат одобрение от Конгреса

Президентът на САЩ Барак Обама ще предложи серия от действия за подпомагане на икономиката до края на седмицата, съобщиха от Белия дом.

Мерките, които ще предложи президентът, няма да се нуждаят от одобрение от Конгреса и включват нова инициатива, която цели да улесни собствениците на недвижими имоти да рефинансират ипотеките си. Идеята ще бъде представена на тридневната обиколка на Обама в Западните щати, която започна в понеделник. Новината за нови мерки идва на фона на съпротивата, която републиканците в

Конгреса оказват на предложенията от Обама пакет за стимулиране на заетостта за 447 млрд. USD.

Американският президент се очаква да обсъди промените в ипотечните правила при първата си спирка в щата Невада, който е един от най-тежко засегнатите от кризата жилищни пазари.

Улеснение за коректните платци

Администрацията на Обама работи с Федералната агенция по жилищно кредитиране, която е регулатор на държавните ипотечни гиганти Fannie Mae и Freddie Mac, за да се намерят начини за преминаването към по-евтини кредити.

Федералната агенция възнамерява да разхлаби условията за участие в двугодишната програма за рефинансиране на жилищни ипотечни. С програмата се подпомагат кредитополучатели, които внасят редовно

ипотечните си вноски, но не са в състояние да се рефинансират, защото стойността на жилището им паднала. Обсъжда се американците, които са взели ипотечни кредити, да могат да се рефинансират по-евтино, т.е. да плащат по-ниски лихви. За тази цел обаче от кредитополучателите ще се иска да не са пропускали последните си шест вноски по ипотеката и да могат да докажат, че имат някакъв източник на приходи.

Детайлите се уточняват

Wall Street Journal отбелязва, че промените би трябвало да стимулират рефинансирането, защото те ще намалят рисковете за банките. Мерките предвиждат и намаляване, а в някои случаи и премахване на таксите на Fannie Mae и Freddie Mac.

Подробности относно стойността на програмата няма да бъдат публикува-

► Очаква се утре американският президент Барак Обама да обяви инициатива за студентските заеми

СНИМКИ BLOOMBERG

ни до средата на ноември, а заемодателите могат да кандидатстват за рефинансиране по префасонираната програма след 1 декември. Кредити, които надхвърлят сегашната граница от 125% от стойността на имота,

няма да може да участват до началото на следващата година.

Рамо ще получат и студентите

В сряда Обама ще обяви и инициатива за студентските

заеми. "Президентът ще продължи да оказва натиск над републиканците в Конгреса да поставят страната преди партията и да одобрят Закона за работните места", съобщи говорителят на Белия дом Дан Пфайфър. □

ФБР разследва Olympus заради рекордна комисиона

Бившият главен изпълнителен директор на компанията Майкъл Удфорд е предал на британските и японските власти документи относно подозрителната сума

Американското Федерално бюро за разследвания ще разследва огромната комисиона, която японската корпорация Olympus е платила на цялата група съветници по време на изкупуването на британска компания, съобщиха "Ройтерс". Производителят на фотоапарати и ендоскопи уволни своя британски главен изпълнителен директор Майкъл Удфорд и по този начин го превърна в информатор на властите. Очевидно той е човекът, който е предоставил на ФБР документи, които показват огромните суми, платени на консултанти при покупката на производителя на медицинско оборудване Gyugus. Въпреки че точният фокус на разследването все още не е ясен, ФБР проявява интерес към сумата 687 млн. USD, платена за консултирането на придобиването на Gyugus за 2.2 млрд. USD. Сумата е рекордно голяма. "Всички са изненадани от тази такса. Тя в никакъв случай не е в нормалните граници", казва японски банкиер пред "Ройтерс", пожелал анонимност.

СНИМКА BLOOMBERG

Нов рекорд

Според Майкъл Удфорд, който е работил в Olympus три десетилетия, парите са били платени на консултантските компании AXES America с офис в Ню Йорк и AXAM Investments, базирана на Каймановите острови.

Японската корпорация призна, че е направила тези плащания, но не е дала обяснения защо се е съгласила да даде комисиона, която се равнява на 36% от цялата сделка. Традиционно при подобни сделки по сливания и придобивания комисионата, която получават консултантите, е 1% от транзакцията. В този случай тя би трябвало да е 22 млн. USD.

Стандартната консултантска такса започва от 1% при сделка за приблизително 500 млн. EUR и след това слиза надолу, колкото по-голяма е договорката. Средно сделка на стойност 3 млрд. USD би включвала комисиона 50 базисни пункта, или 15 млн. USD. Платената от Olympus сума обаче е най-голямата комисиона при сделка за придобиване в историята на M&A. Предишният рекорд възлизаше на 217 млн. USD, включени в сделката от 2007 г. на стойност 70 млрд. EUR, при която холандската банка ABN AMRO беше купена от RFS Holdings, общо дружество на Royal Bank of Scotland и други.

Сметки

Olympus не може да представи задоволително обяснение за сумата

► Olympus отричат в сделката да има нещо нередно и отказват да назоват консултантите, получили огромното плащане. Компанията все пак потвърри, че то е било преведено на две неизвестни фирми, AXES и AXAM Investments. Тя

даже разбивка на огромната сума, в която разграничава платените на консултанти пари от сумата за изплащане на скока в цената на преференциалните акции, която възлиза на 443 млн. USD. Но дори разликата от 244 млн. USD, която компанията описва като възнаграждение за консултантски услуги, е безпрецедентна. Olympus казват, че са платили на съветниците си базова такса 5 млн. USD през юни 2006 г., за да открият нови

и да прегодоставят стандартни услуги.

► В писмо до борда на директорите на компанията от 11 октомври Удфорд казва, че го неочакваните плащания е довело ново споразумение от юни 2007 г. Това споразумение определя таксата за завършване на сделката на 5% от нейната цена. От тази сума 15% трябва да бъдат преразгледа тези сделки, но ще се въздържим от вземане на решение, преди да чуем повече детайли, като например кой ще участва в тази група, какво ще разследват и колко бързо ще го направи", казва Дейвид Херо, главен инвестиционен директор за международни акции на групата. "Смята-

на 26 ноември 2007 г., една седмица след обявяването на сделката. Транзакцията е приключила на 1 февруари 2008 г. През септември 2008 г. Olympus изкупува сертификатите за 50 млн. USD и издава преференциални акции, за да изплати опциите, оценявани на 177 млн. USD.

► В писмото Удфорд споменава, че съветниците са настоявали за заплащане чрез преференциални акции. Olympus са се съгласили - въпреки препоръките на KPMG и Weil

- Gotshal & Manges да плати в брой. Това решение се е оказало скъпо - през ноември 2008 г. Olympus е трябвало да изкупи обратно преференциалните акции на тройно по-висока цена от тази отпреди 177 млн. USD. По оценка на Shinko Securities новата цена е била 557 млн. USD. Olympus са платили за въпросните акции 620 млн. USD през март 2010 г., което формира цялата платена на консултантите сума от 687 млн. USD.

Срив на акциите

Фондовата борса в Токио, която може да постави силно променливи акции под наблюдение, призова Olympus да разкрие повече информация около сделката. Акциите на корпорацията спаднаха наполовина спрямо цената им от 14 октомври и завършиха сутрешната сесия в понеделник със спад от 12.3% до 1080 йени. Вечера те достигнаха 1012 йени, най-ниското ниво от 1998 г. насам. Брокерите посочват като причина решението

на голям брой дългосрочни инвеститори да продадат акциите си след новините за разследването на ФБР, както и поради факта, че все повече брокерски компании прекратиха издаването на рейтинги за компанията. Според японски експерти много играчи очакват акциите да паднат до 700-800 йени. Цена 700 йени би била с 10% над отчетната стойност на компанията. Миналата седмица Olympus отстъпи пред натиска на инвеститорите си и обяви, че ще

назначи външна комисия от адвокати и счетоводители, които да прегледат минали сделки по сливания и придобивания.

Независимо разследване

Harris Associates, базирана в Чикаго група, притежаваща 2.5% от акциите на корпорацията, е отчела това решение като позитивно пред "Ройтерс". "Разглеждаме като положителен знак факта, че Olympus ще назначат комисия, която да преразгледа тези сделки, но ще се въздържим от вземане на решение, преди да чуем повече детайли, като например кой ще участва в тази група, какво ще разследват и колко бързо ще го направи", казва Дейвид Херо, главен инвестиционен директор за международни акции на групата. "Смята-

ме, че е важно членовете на комисията да нямат никакви връзки с Olympus, да получат пълен достъп до счетоводните книги и архиви на компанията и да отговорят на въпроса какви услуги са предоставяли външните консултанти и защо им е било платено толкова много за тези услуги."

Причини за уволнение

В интервю за агенция Associated Press отпреди няколко дни Удфорд заяви, че Olympus се движи много бавно, и обвини компанията в опит да избегне въпроси относно комисионата, платена при изкупуването на Gyugus. Удфорд, който в момента е във Великобритания, е изпратил досиета до британските и японските власти относно плащанията по сделката с Gyugus. Olympus твърдят, че са го

уволнили поради проблеми с неговия управленчески стил, докато Удфорд настоява, че е бил отстранен, заедно е призовал високопоставени директори да подадат оставки след прекомерните плащания. Директорът прекара на поста си само две седмици, преди да бъде изгонен.

След като и ФБР се е намесила в случая, явно рекордната комисиона буди сериозни съмнения. Ще се наложи японската корпорация да даде сериозни обяснения защо е платила много над реалната сума, която се плаща за подобни консултации. Olympus са притиснати освен от федералните власти и от инвеститорите. И ако компанията не предприеме мерки, това допълнително ще обезцени акциите ѝ и ще влоши репутацията ѝ.

” Olympus отстъпи пред натиска на инвеститорите си и обяви, че ще назначи външна комисия от адвокати и счетоводители, които да прегледат минали сделки по сливания и придобивания

През пролетта H&M ще отвори магазини в София и Варна

Догодина британската марка New Look ще открие свои обекти в България

Шведската модна верига Hennes&Mauritz (H&M) ще открие два магазина в България през пролетта на 2012 г. Първият ще е в The Mall в София, а вторият - в Grand Mall във Варна, съобщиха от Colliers International. Шведската верига вече има подписан договор и с варненския мол. H&M търси варианти за откриване на още един магазин в София, както и за навлизане в Пловдив и в Бургас.

На две нива в София

H&M е наела площ от над 2400 кв. м в The Mall, където доскоро беше ESPRIT. От Colliers казват, че за навлизането на шведската компания в мола е избран доста екзотичен вариант, свързан с преместване на наематели, окрупняване на магазини и свързване на две нива.

Почти всички наематели, засегнати от навлизането на шведската марка, вече са преместени до второстепенния вход на The Mall. Консултантите твърдят, че и тези наематели са доволни и че избраният вариант е най-добрият. Предвид факта, че миналата година имаше протести в мола, най-вероятно преместените наематели са компенсирани с предоговаряне на по-нисък наем. От друга страна, ключовият наемател ESPRIT е преместен на 3 пъти по-малка площ. Засега обаче очакванията са след откри-

2400

► кв. м е наемата площ от H&M в The Mall

77%

► ще е заетостта на Grand Mall във Варна след отварянето на H&M

3

► пъти по-малък е новият магазин на ESPRIT

СНИМКА BLOOMBERG

ването на H&M трафикът на клиентите в The Mall да се подобри.

Подобряване на заетостта във Варна

Във Варна магазинът ще бъде с малко по-малка площ от този в София. В Grand Mall шведската компания е наела малко над 2200 кв. м.

“С новия магазин на H&M заетостта на Grand Mall ще достигне до 77%”, коментира Стивън Клийвър, управител на Grand Mall.

На българския пазар шведският моден гигант, основан през 1947 г., ще предложи пълен асортимент от дамски, мъжки и детски колекции и аксесо-

ари. Миналата година H&M стъпи в Турция и Румъния, като до момента оперира на 41 пазара с над 2200 магазина.

В очакване и на New Look

През следващата година се очаква магазин у нас да отвори и британската марка

New Look. Предвид факта, че “Фурлис” държи правата за продажбите у нас, а това е компанията, през която ИКЕА влезе в България, се очаква, че британската марка ще бъде представена в проекта Sofia Ring Mall. Той се строи точно до ИКЕА на Околовръстното на София. “Инвестициите в ИКЕА и

в Sofia Ring Mall ще са повече от 100 млн. EUR. Те ще са най-голямото гръцко търговско капиталовложение в България”, каза на откриването на мебелния магазин изпълнителният председател на съвета на директорите на “Фурлис груп” Василис Фурлис.

Красимира Янева

Peacocks ще очаква клиенти и в бургаския мол Strand

От броени дни британската модна марка има магазин в Serdika Center

Британската модна марка Peacocks откри първия си магазин у нас в софийския Serdika Center. Peacocks има над 600 магазина във Великобритания и над 100 магазина в 20 държави в международен мащаб.

Нетната търговска площ на марката, която е позиционирана в ниския ценови сегмент, е 350 кв. м. “Това е по-малко от традиционния формат на магазините на Peacocks London, който е между 400 и 500 кв. м, за да може да побере без проблем богатата ни колекция от дамско, мъжко и детско облекло, както и колекциите ни от бельо, обувки, чанти и аксесоари”, обясни Станислав Добрев, бранд мениджър за България.

Асдис Ран направи “пещера” в City Center Sofia

► Исландският модел Асдис Ран откри магазин, който прилича на пещера, в City Center Sofia. Магазинът е на партера и е със скромна площ - около 12 кв. м. Предлагат се грехи и бельо, както и козметични продукти от родината на съпругата на бившия нападател на ЦСКА Гардар Гунлаугсон. Стоките са съобразени с българските цени и са достъпни за всички. Асдис Ран, която е известна у нас и като Легената кралица, планира да открие магазин и на бул. “Витоша” през следващата година.

В София - във всеки район

Той обясни, че в столицата марката може да открие магазин във всеки основен район, но зависи дали ще има подходящо място. “Ще отворим поне по един магазин във всеки от най-големите градове на страната, започвайки с Бургас в третото тримесечие на 2012 г., където вече имаме наета площ в Strand”, допълни Станислав Добрев. Той твърди, че този мол най-добре покрива нуждите на търговската верига заради факта, че е на открито и видът му наподобява този на централна търговска улица. “Също така преговаряме и на няколко други места и бихме искали да отворим поне още един или два магазина в ранния етап на следващата година”, обясни бранд мениджърът за България. Цел на търговската верига е да има магазини както в молове, така и на търговски улици.

Търсят се партньори

“Гъвкави сме и в бизнес стратегията си. Въпреки че на някои места ще открием магазин, директно представяван от нас, на други бихме искали да развием партньорство с някои местен бизнес. Затова търсим партньори на местно ниво и подизпълнители в най-големите градове на България”, обяснява стратегията на компанията Добрев. По думите му партньорите може да са компании с отлични локации на главни търговски улици или местни модни магазини. “По тази причина съм горд да твърдя, че ние сме сред първите, ако не и първите, които въвеждат в нашата страна този бизнес модел, който на Запад се практикува вече доста време”, каза бранд мениджърът на компанията.

Красимира Янева

Интервю Иглика Йорданова, мениджър “Търговски площи” в Colliers International

Новите молове ще предлагат повече развлечения

Очаквам спад на наемите в някои търговски центрове заради тези, които ще отворят през 2013 г.

► **Госпожо Йорданова, за модните марки от кой ценови клас България би била добър пазар?**

- Очевидно е, че тези от по-ниския ценови сегмент се позиционират по-добре. В момента крайният консуматор е доста чувствителен в ценово отношение. Не бих изключила интересни нови марки от високия клас, дори луксозния, като през 2011 г. вече станахме свидетели на навлизането на няколко нови имена от този сегмент. Операторите търсят правилната формула - коя е най-подходящата за тях локация, дали да формират клъстър и да ползват един общ трафик от клиенти. Възможно е през 2012 г. да навлязат няколко марки от луксозния сегмент, които от доста време оглеждат пазара.

► **Къде ще предпочитат да влязат - на търговска улица или в мол? Или ще са на принципа проба - грешка?**

- Изпълнението на тези обекти изисква сериозни инвестиции и тестване на принципа проба - грешка е крайно неподходящ и финансово недопустим. Високият клас марки се опитват да преценят много точно кой обект е най-подходящ за тях, като планират внимателно развитието си - стартират с отваряне на магазин в София и впоследствие мислят за следващи крачки. В луксозния сегмент по-скоро се търси представяне на главна търговска улица, близо до други луксозни марки. Глобално погледнато, луксозният бранш излиза от кризата.

► **Преди време имаше активна експанзия на турски марки. Ще продължава ли тази тенденция?**

- По-скоро раздвижване в модните среди може да се очаква благодарение на ефекта около H&M като нов играч на пазара. Навлизането на една от най-дългоочакваните марки в България е доказателство, че международните брандове виждат добра перспектива за развитие на нашия пазар.

► **Има ли марки, които предвиждат излизане от България?**

- Не мисля, че в момента има големи марки, които обмислят оттегляне. Има епизодични закривания на магазини на марки, които са представени с франчайз. При повечето случаи техните представители не са

” Не мисля, че в момента има големи марки, които обмислят оттегляне. Има епизодични закривания на магазини

” В луксозния сегмент по-скоро се търси представяне на главна търговска улица, близо до други луксозни марки

” Процесът на пренареждане на микса в един търговски център тече активно през първите 2-3 години

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Визитка Коя е Иглика Йорданова

► Иглика Йорданова е мениджър “Търговски площи” в Colliers International.

► В компанията е от 2002 г. Експертът ѝ предоставя консултантски услуги, свързани с концептуалното развитие на търговски центрове, директен маркетинг, продажба

и отдаване на търговски площи под наем.

► Преди да се присъедини към Colliers, специализира в продажбите и обслужването на клиенти в сферата

на бързооборотните стоки.

► Притежава бакалавърска степен по икономика в СУ “Климент Охридски” и магистърска степен по финанси от СУ “Климент Охридски”.

се справили с икономическата ситуация или са се разраснали прекалено бързо.

► **Има ли марки, които са представени в The Mall и Serdika Center и решават да закрият едния от двата си обекта?**

- Възможно е да се случи. Процесът на пренареждане на микса в един търговски център тече активно през първите 2-3 години. Това е видно и при двата проекта. За момента не бих могла да посоча интересен пример на концентриране само в единия обект. Имаше брандове, които затвориха магазините си в двата мола. Причините за това са

други, а не близостта на моловете.

► **Има ли пазар в София за още 5 мола, колкото се очаква, че ще отворят през 2013 г.?**

- 2013 г. ще предложи изключителен обем от нови търговски площи. Факт е, че той трудно би се абсорбирал наведнъж от пазара. По-важно е да приемем, че това е динамичен процес, който касае влиянието на новите молове върху представянето на търговските центрове, които са вече на пазара - как ще отговорят на конкуренцията, ще има ли репозиционирани. При всички случаи за някои ще е трудно, тъй като в

някои части на столицата ще наблюдаваме сериозно припокриване на районите, които непосредствено се обслужват от тях.

Като съотношение на търговски площи на 1000 души все още не сме достигнали средните нива за Европа, но през призмата на доходите е твърде вероятно да наблюдаваме пренасищане. Борбата за качествени наематели предстои и ще е сериозна.

► **На конгреса на ФИА-БЦИ съобщиха, че във Великобритания 60% от моловете имат финансови трудности заради онлайн пазаруването. Така че има ли смисъл от**

строеж на още молове?

- Глобално погледнато, онлайн пазаруването нараства всяка година, но все пак е в ограничени рамки, особено в страните от Източна Европа. Не може да се твърди, че този фактор предопределя крах на съществуващите търговски центрове. Пазаруването онлайн, в мол и на главна търговска улица е различно преживяване за потребителите. Всяко има своите характеристики, предимства и недостатъци. Важно е инвеститорите да отчитат тенденциите при онлайн пазаруването и да се стремят да позиционират търговските си центрове достатъчно интересно, тър-

сейки алтернативни предложения, с които да избягат от традиционния формат. Пример за това е Sofia Ring Mall, където функцията на мола като място за пазаруване е значително разширена - освен да задоволява изцяло потребителските нужди като микс от продукти и услуги, проектът ще предложи разнообразни формати за развлечения и прекарване на свободното време, излизачи извън стените на мола като сграда и естествено използващи парковата среда, в която е разположен.

► **Преглед факта, че ще има още нови молове, наемните нива ще бележат ли спад?**

- Наемните нива зависят от редица фактори - състоянието на икономиката, нивата на потребление, съответно резултатите на търговците. Възможно е да наблюдаваме допълнителен спад, но това няма да е валидно за всички търговски центрове.

Красимира Янева

Германия и Англия привличат най-много български студенти

Общо 18 страни представиха средни и висши учебни заведения на изложението “Образование без граница” в София

Тази година отново Германия и Великобритания са на първо място в статистиката за желанията на българските кандидат-студенти. Това стана ясно от петото изложение “Образование без граници”.

В него взеха участие средни и висши учебни заведения от 18 страни. На форума образователните си програми представиха университети

и училища от Великобритания, Холандия, Дания, Канада, Кипър, Австрия, Белгия, Швеция, Швейцария, Япония, както и от други страни. За първи път в България дойдоха и представители на висши училища от Естония, сред тях беше и Техническият университет в Талин.

Прегнотитани

Броят на българските сту-

денти на Острова за последните няколко години се е увеличил трикратно. Статистиката сочи, че 96% от тях получават кредити за образованието си в Обединеното кралство, а 86% не се връщат в България до окончателното изплащане на тези кредити.

От друга страна, българските студенти в германските висши учебни

заведения са 12 500, а в американските и канадските - общо около 3664. Голям е броят на българските студенти и в холандските и датските университети и колежи.

През последната учебна година обучението си в първи курс във Великобритания са започнали около 2300 млади българи, в Холандия - 350, в Дания - 250. Броят на всички българи, които учат извън граница, е около 80 хил.

Цени и условия

Различните университети имат и различни условия за прием, а цените варират от 500 EUR до 20 000 GBP в зависимост от образователната степен. В Германия

и Дания пък образованието е безплатно.

За кандидат-студентите във Великобритания едно от задължителните изисквания е свободното владение на английски език. За прием се изискват сертификати от типа на IELTS, CAE, CPE или TOEFL. Необходимите документи за обучението на Острова са: попълнени формуляри, преведена и легализирана диплома за средно образование, мотивационно писмо, препоръки, сертификат за английски език и такса за кандидатстване. Цените в университетите на Острова са различни за различните университети и програми на обучение. Бакалавърските програми например може да бъдат записани на

минимални цени от около 2000 GBP.

За прием в германските висши учебни заведения е необходимо владението на немски език, за който се изискват сертификати от рода TestDaf, Zentrale Oberstufe Pruefung и Sprachdiplom. Най-общият стандартен пакет от необходимите документи за обучение в Германия включва: нотариално заверено копие, легализация, превод и апостил на диплома за завършено образование, сертификат за немски или английски език, копие на личните документи, както и мотивационно писмо и др. Германия остава една от предпочитаните дестинации за българските студенти, тъй като в повечето университети в страната образованието е безплатно.

Независимо коя страна ще изберат, за да продължат обучението си, повечето млади българи работят по време на следването си. Така, от една страна, могат да изплащат кредита си, а от друга - да покриват ежедневните си разходи.

Кина Драгнева

80

► хил. българи учат извън България според данните на “Образование без граници”

12 500 2300

► са българските студенти, приети да учат в германските висши учебни заведения

► българи са се записали в първи курс в някои от университетите във Великобритания

3664

► са младите хора, прегнотили да учат в някои американски или канадски университет

350

► са отишли да учат в Холандия, а 250 са прегнотили Дания

Къде колко струва образованието

Великобритания

London School of Business and Finance е бизнес университет, основан през 2003 г. в Лондон. Учебното заведение предлага специализирани програми в областта на управлението на финансите, маркетинга, счетоводството и бизнеса.

ТАКСИ:

Бакалавърски програми - 7000 GBP на година
Магистърски програми - 10 500 - 14 250 GBP
MBA програми - 14 250 - 20 750 GBP

London School of Commerce предлага портфолио от академично образование и следдипломна квалификация в програми като финанси, мениджмънт, информационни технологии и бизнес лидерство.

ТАКСИ:

Бакалавърски програми - 1975 GBP на година
Магистърски програми - 3950 GBP за цялата програма (1 година)
Докторска степен - 14 950 GBP за цялата програма

Германия

Chemnitz University of Technology е третият по големина университет в Саксония, Германия. Университетът предлага на над 10 хил. студенти широк спектър от над 70 специалности, както и възможност за интердисциплинарно обучение.

ТАКСИ:

Бакалавърски програми - без такса
Магистърски програми - без такса

Friedrich-Alexander-University of Erlangen-Nurnberg е основан през 1743 г. и е един от най-старите и най-големи университети в Германия. Негова отличителна черта е присъствието на специалности във всички области на науката, което го определя като изключително конкурентоспособен в Германия.

ТАКСИ:

Бакалавърски програми - 500 EUR на семестър
Магистърски програми - 500 EUR на семестър

Дания

Danish Academy of Business and Technology е разположена в модерна сграда на южната граница на гр. Рангерс. Академията предлага на студентите си обучение в области като маркетинг и мениджмънт, управление на туризма и хотелиерство, комуникации и реклама, а езикът на преподаване е датски или английски.

ТАКСИ:

AP Degree in Marketing Management - без такса
AP Degree in Hospitality and Tourism Management - без такса
Bachelor (BA) in International Hospitality Management - без такса

DTU - Technical University of Denmark е основан през 1829 г. Днес учебното заведение е класирано като един от най-големите технически университети в Европа.

ТАКСИ:

Бакалавърска степен - без такса
Магистърска степен - без такса

Франция

University of Perpignan е създаден през далечния XIV век. Днес университетът предлага богат избор от специалности като физика, химия, икономика, мениджмънт и други.

ТАКСИ:

Бакалавърска степен - 300 EUR на семестър
Магистърска степен - 450 EUR на семестър

Холандия

Inholland University of Applied Sciences е университет в Западна Холандия. Предлага обучение, което акцентира върху студента, пазара и обществото като цяло.

ТАКСИ:

Бакалавърска степен - 1713 EUR на година

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Мнение

Много български студенти учат бизнес и туризъм в Кипър

Вера Петрова,
представител за България на
University of Nicosia, Кипър

В University of Nicosia отношението към образованието е много добро. Значителен брой от преподавателите са от водещи европейски университети. За българските студенти най-предпочитани са бизнес специалностите, както и туризъмът и медийните специалности. Бъдещите студенти избират University of Nicosia,

тъй като много големи компании назначават на работа студенти, които все още са в процес на обучение. Университетът си сътрудничи с над 10 гимназии в България, което дава възможност за намаляване на цените за обучение до 90%. Цената зависи и от социалното положение на кандидат-студента. Има и система за кредити, както и възможност за прехвърляне в европейски университети.

План 2020 Висшисти

► България е заложила план до 2020 г., според който 36% от хората да бъдат с висше образование, обясни министърът на образованието Сергей Игнатов.

► Планираният европейски стандарт обаче е 40%, но по думите на Игнатов страната ни не може да го достигне. Министърът коментира, че страната ни ще срещне проблеми с

висшистите, тъй като има сериозен демографски проблем. Игнатов каза още, че публичните разходи за предстоящите промени ще бъдат за сметка на гържавата.

► Тази година парите за образование бяха малко над 2.5 млрд. лв., или около 3% от БВП. Министърът допълни, че в момента от структурните фондове системата харчи всяка седмица по 400 хил. лв., а от края на октомври сумата ще е 3 млн. лв.

Интервю Ина Кънчева, сопран

Гласът ми е интуиция

Хората са форматирани в момента да са само консуматорски настроени

Тя може да пее на поне осем езика, от които говори свободно пет. Висока е 1.70 м и тежи само 49 кг, но крехката ѝ фигура не скрива харизмата ѝ. Откривам сопраното Ина Кънчева в уютно кафене в центъра на София. Очаквам да е сама, но я намирам с двама кавалери. "Винаги съм в компания на приятели", смее се тя.

► Здравейте, Ина. Тази вечер ще изпълнявате кантата на Йохан Себастиан Бах. Кое е най-трудното в изпълнението на Бах?

- Че трябва да се подходи с невероятна дисциплина. Емоциите са тези, които винаги водят изпълнителя, а при Бах трябва да бъде добавена голяма дисциплина, да се интерпретира с голяма точност. Тъй като полифонично звучен е изключително сложен, преплитането на многогласията изисква сериозна концентрация. Трябва да бъдеш верен на стила и всичко да е с невероятна естественост и простота, в която се крие именно голямата красота на Бах.

► Защо озаглавихте концерта "Кафе Цимерман"?

- В Лайпциг (родния град на Бах - бел. ред.) е имало

кафене с това име и там са се осъществявали премиерите на много произведения. Всъщност това е било меценатско средище, където гениалните композитори от онова време са могли да представят новите си творби. Така те са били протектирани от свои благодетели. И всъщност ние търсихме символика в това - защото всичките музиканти и изпълнители сме млади, защото Бароковият фестивал също е млад, но се развива много добре и създава история в българската култура. По този начин правим преработка и към публиката, и към хората, от които зависи осъществяването на това начинание.

► Има ли меценати Бароковият фестивал?

- Да, можем да наречем така всички, които го подкрепят. Но меценатството е сложен процес. Във времето то трябва да се докаже, то не е само единично. Това е филантропска потребност, която е двустранна, която трябва постоянно да бъде поддържана. Тя се основава на духовните интереси. А върху класическото изкуство се базира всяко друго изкуство. Ако погледнем в целия свят - попкултурата

ни е завладяла, но въпреки всичко има обръщане към Ренесанса, към барока във всяко отношение - и в модата, и в музиката, и в танца, и в архитектурата. Тоест ние трябва да намерим път, по който да включим класическото изкуство във всичките му проявления в живота си. То е надживяло толкова много кризи - значи има нещо специално в сърцевината му - един дух, който е добър за човечеството.

► Имам усещането, че все по-малко хора слушат класическа музика...

- Хората са форматирани в момента да са само консуматорски настроени. А класическата музика, балетът - това са неща от друго измерение и просто човек трябва да направи сам баланс за себе си, за да разбере какво го радва. Смятам, че цялостната криза на човечеството в момента се дължи именно на този духовен дисбаланс и на липсата на посока. Оттам идват и проблемите като непрекъснатата алчност, амбиция, жажда за повече без каквато и да е база.

► Кризата отрази ли се на оперното изкуство - в Щутгартската опера например?

Визитка Коя е Ина Кънчева?

► Ина изучава оперно пеене от 19-годишна в Държавната музикална академия в София. Участвала е в майсторски класове на Ирина Гавриловичи, Монсерат Кабаје, Райна Кабаиванска и други. Лауреат на меж-

дународните конкурси "Монсерат Кабаје", "Мануел Аусенси", "Спирос Аргирис" и други. От 2006 г. Ина Кънчева е член на трупата на Щутгартската опера, където се изявява в ролиците на Виолета от "Травиата", Графиня Адел в "Граф Ори", Лучио Чина в "Лучио Сила", Микаела в "Кармен". Работи с международно признати дириженти

като Дейвиг Пери, Василий Петренко, Джулия Джоунс, Невил Маринър, Себастиан Рулан. Изявява се като солистка във Festival Castell de Peralada (Испания), Amadeus Festival (Франция), Landmarks Summer Festival (САЩ) и в редица опери в Германия, Кралската гамска опера, Ковънт Гардън (Лондон), Миланската "Ла Скала" и много други.

- В Щутгарт не мога да кажа, че се отрази. Защото там има сериозни спонсори. Операта се поддържа в дългосрочен план от "Мерцедес-Бенц", от "Порше", от "Даймлер Крайслер", от "Бош", от компании, които също бяха доста засегнати от кризата. Знаете, че автомобилостроенето пострада на първо място. Само че ангажиментът и отговорността им в годините продължава досега и ще продължава и занапред. Щутгартската опера е на такова високо ниво, именно защото се радва на невероятна грижа не само от държавата, но и от отделни личности и компании.

► Утопия ли е това да се случи в България?

- Не, не е утопия. Има огромни възможности. Тук всеки човек задоволява сам своите духовни и материални потребности, но не търсим създаването на общност или отборно мислене - да направим нещо красиво за другите или да се порадваме заедно с другите или да създадем нещо, на което само другите се радват. От друга гледна точка това не би трябвало да е утопия, защото има средства, които се движат от едно място към друго. Лично аз съм започнала един грандиозен детски проект по "Вълшебната флейта" на Моцарт, който ще бъде изцяло посветен на българските деца. Това ще бъде нещо, което ще дойде при децата, няма да е нужно те да ходят при него - ще им открие света и на класическата музика, и на класическото изкуство. Ще дойде като фантастична приказка с нов и модерен код на общуване, ще има електронна игра, филмова импресия, анимационен филм, книга за слушане и интегрален запис на операта.

► Има ли други млади български оперни певци, които сега изгряват на международната сцена?

- Невероятна певица е Соня Йончева, която прави кариера именно в бароковата музика. Също така Деяна Вачков. Отдавна утвърдени на международните сцени са Владимир Стоянов, Веселина Кацарова, Красимира Стоянова...

► Колко процента от гласа ви е музика и колко нещо друго?

- Не знам дали имам проценти в гласа си, които да са музика, защото всичко е вибрации. В целия свят, който ни обкръжава, всичко се базира на вибрациите, на споделянето, на рефлексивите, на смяната на енергии. До голяма степен моят глас е интуиция, улавяне на тези вибрации, на акустиката и много работа в осъзнаването на тази абстракция.

► Случвало ли ви се е режисьорът да иска от вас нещо много необичайно?

- Имах радостта да работя с Каликсто Биейто, един много скандален режисьор на оперните сцени. Когато интерпретирах "Травиата" в негова постановка за пръв път, трябваше да правя стриптийз на сцената. Трябваше почти през цялото време да пея по бельо, а Виолета е една от най-трудните партии изобщо в оперното творчество и за мен това беше предизвикателство. Но аз получих помощ от много свои близки, за да овладее майсторството на стриптийза (смее се). Всъщност така се освободих от много вокални проблеми, защото вниманието ми беше съсредоточено на друго място, в притеснението ми и интерпретаторските ми качества спечелиха.

► Кои са любимите ви филмови режисьори?

- О, те са толкова много - Ларс фон Триер, [Франсис Форд] Копола, опитвам се да си спомня за някого, кой-

то свързва киното и операта - Кенет Брана например. Огромно впечатление ми направи "Меланхолия" на Фон Триер, гледах го още в Кан. За много хора той е един бездействен филм, но на мен ми хареса спецификата на неговия импресионизъм.

► Човек се пита дали има нови открития, или всичко е добре забравеното старо - интерпретация на интерпретацията на интерпретацията...

- Мисля, че всеки ден отиваме нещо ново, което е било открито от други преди нас. От Бах например - той е дал посоките, написал е нещо, което днес можем. Дали днес ще се появи някой, който да напише нещо, което може да се чете от следващото поколение, ще видим. За съжаление Бах няма да е тук, за да сподели удоволствието от новия прочит. На претъркването се базира целият ни живот на Земята, на този специфичен кръговрат, че старото помага на новото да съществува и обратното - новото, след като претърпи достатъчно цикличност, се трансформира в друго.

► Творчески хаос или ред?

- Творчески хаос. Около мен винаги цари творчески хаос, той е близък до моята природа. Редът в мен поскоро се изразява в стриктна дисциплина. Но наистина не мога да живея в ред и затова толкова много ми липсва България.

Теогора Мусева

Фестивал

Изкуството на барока

25 октомври, 19 ч
Национална опера
"КАФЕ ЦИМЕРМАН"

Оркестър Les Ambassadeurs, Ина Кънчева - сопран, Алексис Косенко - диригент, флейта (Франция)
В програмата: Георг Филип Телеман - Увертюра "La Putain"; Йохан Себастиан Бах - Концерт за цигулка, струнни и басо континуо в ла минор; Ян Дисмас Зеленка - Ария за струнни и басо континуо из Увертюра ZWV 188, Ария на Венера "Qui piegate, qui posate"; И. С. Бах - Сюита за флейта, струнни и басо континуо в си минор, Кантата BWV 209 "Non sa che sia dolore" за сопран, флейта, струнни и басо континуо

28 октомври, 19 ч
НДК, зала 11
"ВЕЛИКОЛЕПИЕТО НА ДРЕЗДЕН"

Оркестър Les Ambassadeurs, Алексис Косенко - диригент, флейта, Зефира Вълбова - цигулка
В програмата: Антонио Вивалди - концерт за цигулка, 2 валдохорни, 2 обоя и струнни, Ян Дисмас Зеленка - Увертюра във фа мажор ZWV 188
Георг Фридрих Хендел - "Музика на богата" и други.

Цялата програма можете да намерите на: www.luxuriaeuropa.com